

SOCI. ALRÅ DGIV EREN

DANSK SOCIALRÅDGIVERFORENING

02/20

GUIDE

Undgå konflikter i
storrumskontoret

ARBEJDSMILJØ

Tid til arbejdet giver
plads til fagligheden

Trods stor fremgang på det danske arbejdsmarked er 71.000 personer langt fra arbejdsmarkedet. Størstedelen er kontanthjælpsmodtagere. Og i 2018 fandt kun hver tiende langt fra arbejdsmarkedet ordinær beskæftigelse.

På vej til førtidspension - hvornår stopper karrusellen?

08

"Unges oplevelse af at stå alene rammer mig"

Det gør ondt på hende, når børn og unge har brug for hjælp, men ikke får den. Og det synes Anja Carlsen, at hun møder stadig oftere i sit arbejde i Den Sociale Døgnvagt i København.

Foto: Lisbeth Holten

PÅ VEJ TIL FØRTIDSPENSION - HVORNÅR STOPPER KARRUSELLEN?

Flere kommuner har valgt at spare på tilkendelse af førtidspension, når økonomien strammer

16

24 **"I København giver vi markant flere førtidspensioner, end vi har gjort tidligere, selv om vi måske stadig ikke giver alle dem, der skal gives."**

Maria Helene Riber, konsulent for fleksjobafklaring, Københavns Kommune.

32

Tid til socialt arbejde giver plads til fagligheden

Vi har udvalgt tre fortællinger fra kampagnen *Tid til socialt arbejde*, hvor socialrådgiverne har mulighed for at udfolde deres faglighed, fordi de har tid til deres arbejde.

TID TIL

Foto: Palle Peter Skov

38

"Hvorfor stopper vi med at tro på de unge?"

Rowena Lee Jensen er socialrådgiver i Den Korte Snor, Københavns Kommune – en indsats med familierådgivning og kontaktperson.

Illustration: Morten Voigt

10

GUIDEN

Stop larmen i storrumskontoret. Lav en adfærdspolitik. Undgå konflikter.

Foto: Lisbeth Holten

Kontakt redaktionen på
ds@socialraadgiverne.dk

04 NYT FRA DS

06 SOCIALT NYT

08 MEDLEM NR. 15.444

Det gør ondt på Anja Carlsen, når unge har brug for hjælp, men ikke får den.

10 GUIDEN

Sådan får I det bedste ud af storrumskontorer.

13 BØGER

14 FORSKEREN

Exit fra ægteskaber er vanskelig.

16 TEMA: FØRTIDSPENSION

Økonomi og politiske signaler præger tilkendelsen af førtidspension.

21 KAMP FOR FØRTIDSPENSION

Socialrådgiver sikrer førtidspension til Nicolai.

22 ØKONOMI TRUMFER FAGLIGHED

Kommuner sparer på førtidspension, når økonomien strammer.

24 ER DET FOR SVÆRT?

Tre socialrådgivere om lovgivningen som med- og modspiller.

25 DS: ARBEJDSVEVUDERING UDEN HENSYN TIL ØKONOMI

DS om førtidspensions- og fleksjobreformen.

26 LEDER

Indspark fra virkeligheden.

26 MIN MENING

27 REGIONSLEDER

Etik – tak.

27 PRAKSISKLUMME

Fra hotelhjemløs til sofasurfer.

28 JURA

Anbringelse akut efter fødslen.

29 DEBAT

29 MIT ARGUMENT

30 ANALYSE

Trods jobvækst er der behov for målrettede indsatser.

32 TID TIL ARBEJDET GIVER TID TIL FAGLIGHEDEN

Fortællinger om det gode arbejdsmiljø.

37 KULTUR

38 REFLEKSION

39 KONTAKT OG KALENDER

MIT HADEORD

Sprog har magt. Derfor skal vi bruge det med omtanke. Har du et **yndlings- eller hadeord** så skriv til os på ord@socialraadgiverne.dk

Anders Bruun Andersen
Socialrådgiver i hjemløseenheden i Københavns Kommune.
Hans hadeord er:

BESKÆFTIGELSESFREMMENDE SANKTIONER

Som kontaktperson for nogle af de mest udsatte mennesker i København giver det mig myrekryb og forhøjet puls at læse partshøringsbreve, hvor sanktioner gives – og fastholdes – over for borgere, der er hjemløse, har misbrug, har psykiske lidelser og i det hele taget lever kaotiske liv.

De har hverken postkasse eller NemID og måske ikke engang telefon. At fattiggøre mennesker, der ikke formår at passe ind i kassetænkningen, er bestemt ikke fremmende for hverken sociale- eller beskæftigelsesmæssige forhold. Derfor er "beskæftigelsesfremmende foranstaltninger" mit hadeord.

Dansk Socialrådgiverforening

Udgives af Dansk Socialrådgiverforening, Toldbodgade 19 B, 1253 København K, Telefon 7010 1099, ds@socialraadgiverne.dk, www.socialraadgiverne.dk, **Ansvarshavende redaktør** Mads Bilstrup, mb@socialraadgiverne.dk **Kommunikationschef** Janne Tynell, jt@socialraadgiverne.dk **Redaktør** Susan Paulsen sp@socialraadgiverne.dk **Journalister** Bjarke Hartmeyer Christiansen, bh@socialraadgiverne.dk, Lærke Øland Frederiksen, lof@socialraadgiverne.dk **Layout** Signe Christiansen, sic@socialraadgiverne.dk **Annoncer** til Socialrådgiveren, Socialraadgiverjob.dk og Dansk Socialrådgiverforenings nyhedsbrev tegnes af: Media-Partners, Det Gamle Mejeri Alhøjvej 2, Stilling 8660 Skanderborg, Telefon 29 67 14 36, www.Media-Partners.dk/medier **Stillingsannoncer** marianne@media-partners.dk **Tekstsideannoncer** joergen@media-partners.dk **Deadline** for annoncer til 3/2020 er 25. februar **Deadline** for annoncer til 4/2020 er 24. marts **Forside** illustration: Morten Voigt **Tryk** OTW **Årsabonnement** 910 kr. inkl. moms **Løssalg** 70 kr. pr. nummer plus forsendelse **Socialrådgiveren udkommer** 12 gange om året Dette nummer udkommer 11. februar 2020. Artikler og indlæg er ikke nødvendigvis udtryk for organisationens holdning. **Kontrolleret oplag:** 18.284 **Trykt oplag:** 19.700 **ISSN** 0109-6103

Socialpolitik

BARNET FØRST - TRE BUDSKABER

Statsminister Mette Frederiksen satte med sin nytårstale de udsatte børn på dagsordenen. På et pressemøde i midten af januar kunne regeringen lancere en række overskrifter for det kommende arbejde med området. Det videre arbejde vil køre i tre spor: "Flere tidlige anbringelser og bedre kvalitet", "Barnets stemme" og "Overgangen til voksenlivet".

Dansk Socialrådgiverforening (DS) arbejder med at sikre de bedste betingelser for de børn, unge og familier, som har behov for støtte, og foreningen arbejder med at sikre, at socialrådgiverne får de bedste betingelser for at løfte den vigtige samfundsopgave.

DS' hovedbestyrelse vedtog inden jul et positionspapir på anbringelsesområdet, som er foreningens grundlag for de politiske møder og forhandlinger, som forventes at fylde meget i det første halvår af 2020. Konkret går DS ud med tre budskaber: God inddragelse af børnene, kvalitet og stabilitet i sagsbehandlingen og de rigtige kompetencer til anbringelsessagerne.

Læs mere på socialraadgiverne.dk/fag-og-debat
- scrol ned til Politiske fokusområder og klik ind på "Børn og unge"

”Når Ankestyrelsen kan konstatere, at der ikke bliver foretaget en lovpligtig børnesamtale i 44 procent af de undersøgte sager, så handler det i høj grad om, at vores medlemmer ikke kan overholde tidsfristerne”

Ditte Brøndum, næstformand i DS, 20. januar i Berlingske Tidende i en artikel om, at regeringens planer for udsatte børn ikke tager højde for, at socialrådgivere har travlt til at overholde gældende lovgivning

Tilbageblik

SÅDAN SKREV VI I SOCIALRÅDGIVEREN NR. 2 1995

1995: "Uden på nogen måde at nedvurdere kvaliteten af eller problemerne omkring det arbejde, som kolleger udfører i alle mulige andre afdelinger, så er arbejdet inden for vores speciale generelt af en så fagligt og menneskeligt belastende karakter, at det under de givne, barske vilkår vil være rigtigere ikke at kaste nyuddannede ud i det", skrev socialrådgiver Marie Brunsgaard om nyuddannedes praksischock.

2020: KL og DS har udarbejdet materiale om introduktions- og mentorordninger til kommunale arbejdspladser, der ansætter nyuddannede socialrådgivere. Find det på socialraadgiverne.dk/job-og-karriere.

Studerende

NYVALGT SDS-TOP

Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderendes (SDS) årsmøde har valgt Sara Johannessen som forkvinde og Barbara Eysturoy som næstforkvinde. Begge blev i starten af januar færdiguddannede i henholdsvis Roskilde og Aalborg. De afløser Laura Pode og Lisa Eltved, som har stået i spidsen for SDS det seneste år.

Ny overenskomst

OK-FORHANDLINGER SKUDT I GANG

600.000 privatansatte lønmodtagere skal snart have ny overenskomst. Det gælder også de privatansatte socialrådgivere. Overenskomsten på det private område kommer også til at få betydning, når de offentligt ansatte socialrådgiveres overenskomst skal forhandles igen i 2021.

Inspiration

NY FAGGRUPPE

Faggruppen Bostøtte og Botilbud for Voksne er en nyoprettet faggruppe i Dansk Socialrådgiverforening. Den er landsdækkende og sætter fokus på vidensdeling og faglig sparring blandt socialrådgivere, der arbejder enten som udfører eller myndighed på bostøtte- og botilbudsområdet.

Dansk Socialrådgiverforening har nu 28 faggrupper og faglige selskaber, hvor du kan være med til at udvikle socialrådgiverfaget ud fra dit specifikke arbejdsområde.

Læs mere og meld dig ind på socialraadgiverne.dk/faggrupper.

Værsgo. Vi giver mere end

100 mio. kr.

tilbage i renter til kunder, der er
medejere af Lån & Spar

Sådan får du 3 % i rente på din lønkonto

- Du er medlem af Dansk Socialrådgiverforening og har afsluttet din uddannelse.
- Du samler hele din privatøkonomi hos Lån & Spar (LSBprivat®Løn er en del af en samlet pakke af produkter og services, som din økonomi kredittvurderes ud fra).
- De 3 % i rente er på de første 50.000 kr. på lønkontoen. Der er 0 % på resten.
- Se alle vilkår på lsb.dk/medlemsvilkaar. Rentesatserne er variable og gælder pr. 9. maj 2019.
- Du behøver ikke flytte dine realkreditlån. Men evt. ændringer og nye realkreditlån, skal gå gennem Lån & Spar og Totalkredit.

Læs mere på www.lsb.dk/ds

Bare fordi
du er medlem
af

Dansk Socialrådgiverforening

SOCIALRÅDGIVEREN 02 20

Mere end 100 mio. kroner! Det får vores kunder tilbage i januar. Fordi de er medlem af en faglig organisation, der ejer os.

Som medlem af Dansk Socialrådgiverforening kan du få personlige fordele og ekstra gode vilkår hos os. For eksempel 3 % i rente på lønkontoen. Vi synes nemlig også, der skal være kontante fordele ved fællesskaber.

Bliv kunde i
Lån & Spar Bank
Ring 3378 1976, book
på lsb.dk/ds eller
skriv til ds@lsb.dk

Lån & Spar

05

Lovforslag fra Enhedslisten

LOFT OVER ANTAL BØRNESAGER PR. SOCIALRÅDGIVER

Efter at Berlingske Tidende har bragt nogle af de anonyme beretninger, som socialrådgivere har sendt ind i forbindelse med kampagnen Tid til socialt arbejde, foreslår Enhedslisten nu et loft over antal børnesager pr. socialrådgiver. Dansk Socialrådgiverforening hilser forslaget velkommen, og formand Mads Bilstrup minder i en udsendt pressemeddelelse om, at der er stor forskel på, hvor meget tid hver sag kræver.

– Det er rigtig godt, hvis det anerkendes igennem lovgivningen, at arbejdet med udsatte børn kræver tid. Socialrådgiverne knokler, men har simpelthen alt for lidt tid til hvert enkelt barn. Det er urimeligt over for både barnet, de pårørende og socialrådgiveren, siger Mads Bilstrup.

Han understreger, at sagstallet skal være fleksibelt, hvilket også fremgår af Enhedslistens forslag.

22%

Andelen af ordblind børn er større på Langeland end i nogen anden dansk kommune.

I Langeland Kommune er 22 procent af børn fra 12 til 15 år testet ordblind ifølge tal fra Nota – Nationalbiblioteket for mennesker med læsevanskeligheder.

Fraværstraf

EKSTRA SAGSBEHANDLING FOR MILLIONER

Tusindvis af forældre står til at miste deres børnecheck på grund af reglen om, at mere end 15 procent ulovligt fravær for et barn pr. kvartal koster børnechecken for forældrene i den pågældende periode.

Ifølge fagbladet Folkeskolen skønner Børne- og Undervisningsministeriet, at den nye fraværstraf vil koste staten og kommunerne samlet 289 millioner kroner til og med 2022 til "øgede udgifter til sagsbehandling". Man forventer, at det vil tage omkring 46 sagsbehandlere i Ankestyrelsen et helt år at komme igennem næste års klager fra forældre.

Sundhed

ALKOHOLBEHANDLING HALTER

Et nyt servicetjek retter en hård kritik mod alkoholbehandlingen. Kvaliteten svinger, og der er problemer med patientsikkerheden. Sundhedsstyrelsen understreger, at der blandt andet bør være større fokus på tidlig opsporing og rådgivning af unge med alkoholproblemer. De unge, der har et behandlingskrævende forbrug af alkohol, bør have tilbud, der dels indeholder behandling af alkoholproblemer og andre rusmidler samt har en både social- og sundhedsfaglig tilgang.

Læs servicetjekket på sst.dk

Tvangsadoption

8 TIL 9 BØRN OM ÅRET

Tvangsadoption er et af de skrappeste midler i kampen for udsatte børn, som statsminister Mette Frederiksen ifølge sin nytårstale vil tage i brug oftere. Ifølge Information gennemførte Statsforvaltningen 10 tvangsbortadoptioner fra 2009 til 2012. Fra 1. oktober 2015 til 1. oktober 2019 har Ankestyrelsen og Familieretshuset truffet afgørelse om adoption uden samtykke af 35 børn, hvilket svarer til 8-9 børn om året.

Nye ansigter

BERLAU MED I UDSATTERÅDET

Næstformand i Fagbevægelsens Hovedorganisation og tidligere formand for Dansk Socialrådgiverforening, Majbrit Berlau, er udpeget som medlem af Rådet for Socialt Udsatte. Ny formand, som afløser Jann Sjursen, er Vibe Klarup, der har lang erfaring med arbejdet for socialt udsatte.

Fagbladet

RETTELSE

Ankestyrelsen har til fagbladet Socialrådgiveren oplyst, at de har behandlet 26 klager over afgørelser fra Ungdomskriminalitetsnævnet med 45 afgørelser, og at de har omgjort ti af afgørelserne fordelt på ni sager. Disse oplysninger fremgår af artiklen 'Nævnet anbringer børn på usikkert grundlag' i Socialrådgiveren nr. 1/2020.

Ankestyrelsen har efterfølgende oplyst, at disse tal ikke er korrekte. Det drejer sig om 26 klagesager med 43 afgørelser, og Ankestyrelsen har omgjort ni afgørelser fordelt på otte sager. Efter at have opgjort tallene for hele 2019 oplyser Ankestyrelsen, at de har behandlet 30 klager med 51 afgørelser, hvor de har omgjort 11 afgørelser fordelt på 10 sager.

Livslinien har brug for flere socialrådgivere

til selvmordsforebyggende rådgivning -
erfarne eller under uddannelse

Vi har 250 engagerede rådgivere, som er i kontakt med mere end 16.000 mennesker årligt. På Livslinien er du med til at gøre en forskel for mennesker med selvmordstanker eller i anden alvorlig krise.

Du kan læse
mere og ansøge på
vores hjemmeside
livslinien.dk

Ønsker du at rådgive

- mennesker med selvmordstanker
- deres pårørende og efterladte
- mennesker i krise
- og samtidig bruge din faglige nysgerrighed til at kvalificere dig og få relevant erfaring på dit CV?

Så kan vi tilbyde

- en solid grunduddannelse i selvmordsforebyggende rådgivning
- løbende supervision og videreuddannelse
- sparring med fagpersonale efter hver vagt
- et miljø med højt fagligt niveau og tværfagligt fællesskab

Vi forventer, at du

- er ansvarsfuld og engagerer dig i arbejdet
- har relevant praksiserfaring samt psykologisk, social- eller sundhedsfaglig baggrund eller anden erfaring med professionelle samtaler
- i gennemsnit kan afsætte 12 timer om måneden til
 - vagter i rådgivningen
 - supervision og holdmøder

Passer dette på dig, og bor du på Sjælland, ser vi meget gerne din ansøgning. Ansøgningsfrist den 18. februar 2020

Livslinien

SUF

DEN SOCIALE UDVIKLINGSFOND

Står I med et menneske med en særlig kompleks problemstilling, hvor I leder efter en ny vej?

Med mere end 25 års erfaring er det måske os, der skal hjælpe med at finde en ny retning.

Den Sociale Udviklingsfond er en non-profit almennyttig fond med speciale i individuelt tilpassede løsninger.

Få mere at vide på: www.suf.dk

SIGNS OF SAFETY

INTROKURSUS

med Henrik Vesterhaug-Petersen, Solution

København d. 27. - 28.2.20

Århus d. 27. - 28.10.20

LEDELSE OG IMPLEMENTERING

Med Joke Wiggerink, Signs of Safety International

København d. 5.3.20

FORDYBENDE ARBEJDE MED SIKKERHEDSPLANER

5 dages workshop

Med Joke Wiggerink og Marieke Vogel,
Signs of Safety International

København d. 23. - 27.11.20

SOLUTION

Solution • Pile Allé 6 • 2840 Holte • Tlf. 23 83 75 57
solution@solutionfocus.dk • www.solutionfocus.dk

LØSNINGSFOKUSERET TERAPEI & UDDANNELSE

CV

Anja Carlsen

44 år, København

2019: Valgt som tillidsrepræsentant.

2006: Fastansat i Den Sociale Døgnvagt.

2004: Børne- og familiesagsbehandler i Hvidovre. Sideløbende vikar i Den Sociale Døgnvagt.

2003: Børne- og familiesagsbehandler i Tingbjerg.

”

Vi ser også oftere, at børn med forældre med misbrug får lov at leve hjemme hos forældrene.

Anja Carlsen, socialrådgiver i Københavns Sociale Døgnvagt

"Unges oplevelse af at stå alene rammer mig"

Det gør ondt på hende, når børn og unge har brug for hjælp, men ikke får den. Og det synes **Anja Carlsen**, at hun møder stadig oftere i sit arbejde i **Den Sociale Døgnvagt** i København.

Af Mette Mørk
Foto: Lisbeth Holten

Indimellem mister jeg pusten, men for et år siden blev jeg tillidsrepræsentant, og det giver mig faktisk energi.

Efter statsminister Mette Frederiksens nytårstale skrev du Facebook: "Anbringelse skal aldrig være et mål i sig selv." Hvorfor skrev du det?

– Min pointe er, at statsministerens budskab var forkert vinklet. Det er ikke forkert at sige, at der ikke bliver anbragt nok børn, for der er sket et fald i antal anbringelser på landsplan og her i Københavns Kommune. Vi møder ofte børn og unge, der burde blive anbragt, men ikke bliver det, fordi der i årevis har været besparelser på børne- og familieområdet i København.

Men en anbringelse må aldrig i sig selv være målet. Man skal hellere kigge på, hvor mange børn, man har i Danmark, som ikke er i god trivsel og har brug for støtte. Her kan anbringelse være en løsning, men det kan familiebehandling eller kontaktperson også. Det skal hellere være målet, at man giver den rigtige støtte. Men i mange år har der været sparet rigtig meget. Så også i det lys er det for nemt for statsministeren at sige, at man skal anbringe flere.

Hvordan oplever du konsekvenserne af besparelserne på dit arbejde?

Vi ser bagsiden af medaljen herinde i Den Sociale Døgnvagt. Vi kan se, at man sparer rigtig meget på anbringelse af for eksempel unge, blandt andet fordi en anbringelse kan betyde, at den unge skal have efterværn – og det kan være dyrt.

Vi møder unge, der ikke har noget sted at være, og de optræder ikke i statistikkerne. Når de søger hjælp hos de sociale myndigheder og beder om at blive anbragt, får de afslag og får oplyst, at de kan tage hjem. Tilbage står en sårbar ung, der ikke føler sig hjulpet, og som mister tilliden til de sociale myn-

digheder. Vi ser også oftere, at børn med forældre med misbrug får lov at leve hjemme hos forældrene. Man accepterer meget mere, end man gjorde tidligere. Det har store konsekvenser for dem, det involverer.

Hvordan navigerer du i det?

Indimellem mister jeg pusten, men for et år siden blev jeg tillidsrepræsentant, og det giver mig faktisk energi. I blandt andet MED-udvalgene kan man være med til at skubbe til noget og mærke, at vi kæmper i sammen retning. Jeg blev opfordret til at stille op. Og det er jeg glad for, at jeg gjorde.

Du arbejder ofte med akutte sager. Hvordan oplever du det?

Hvis jeg ikke kunne være i det, så havde jeg ikke holdt til at være her i så mange år. Jeg trives med ikke at vide, hvad jeg møder ind til. Men hvis jeg for eksempel har haft en meget travl aftenvagt, så går jeg aldrig direkte hjem i seng. Så skal jeg se lidt TV for at koble af, og så kan jeg lægge det fra mig. Men det kan godt ramme mig – eksempelvis de sager, hvor unge ikke føler sig hjulpet og føler sig magtesløse. Den oplevelse, de har af at stå alene, den rammer mig.

SÅDAN FÅR I DET BEDSTE UD AF STORRUMSKONTORE

Mere samarbejde og vidensdeling eller larm og evindelige forstyrrelser. Holdningerne er mange, men storrumskontorer er blevet et vilkår. Her kan du læse, hvordan I undgår støj og indretter de fysiske rammer bedst muligt.

Kilder: www.arbejdsmiljoweb.dk og Ole Ryssel Rasmussen, chefkonsulent inden for teknisk og strategisk arbejdsmiljø hos ArbejdsmiljøCentret A/S

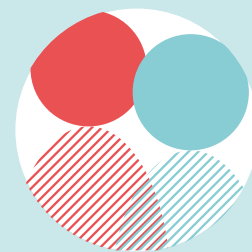
Hav det rigtige udstyr og brug det rigtigt.

For eksempel støjreducerende headset eller telefoner uden ringetoner, men i stedet med lyssignaler uden larm.

Undgå konflikter

Skab en kultur, hvor det er legalt at sige til og fra, uden at det skaber konflikter.

Sæt de rigtige mennesker sammen

Tænk både jobfunktioner, personligheder og krav til koncentration, når folk skal placeres.

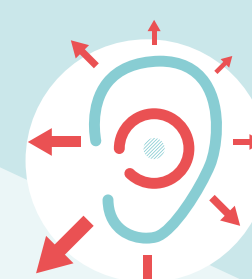
Lav en adfærdspolitik

Snak løbende om, hvordan I har den bedst mulige adfærd i forhold til ikke at forstyrre andre. Det kan handle om at gå hen til den, man vil snakke med, og om at aftale, at man går ud af storrummet ved lange samtaler.

Stop larmen

Der er mange ting – foruden mennesker – som kan lave forstyrrende larm. Så find ud af, hvor forstyrrelserne reelt kommer fra. Printerens skal af mange grunde helt ud af kontoret, eller måske er der brug for en lydløs dørlukker til toilettet.

Afdæk lydforhold

Spørg alle medarbejdere, om lydniveauet er acceptabelt. Hvis det ikke er tilfældet, kan medarbejderne over en til to uger via en piletegning afdække, hvor den generende støj kommer fra, årsager dertil og komme med forslag til forbedringer.

TE TORER

Storrumskontor siden 1904

Historisk set kan storrumskontorer føres tilbage til kontorbygningen Larkin Building i New York, hvor arkitekt Frank Lloyd Wright allerede i 1904 afskaffede enkeltmandskontorerne.

I Tyskland i 1950'erne indførte mange virksomheder "Bürolandschaft", fordi man ønskede at nedbryde vidensiloer og skabe et mere flydende samarbejde, end det var muligt i cellekontorer. Konceptet blev for alvor udbredt i USA i løbet af 1960'erne, og siden har Skandinavien også i stor udstrækning taget trenden med åbne kontorlandskaber til sig.

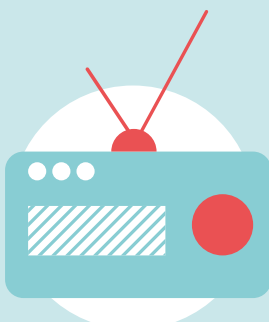
Forstyrrelser

Afklar hvad der er unødvendige forstyrrelser og nødvendige afbrydelser, og hvad I kan acceptere.

Ingen gennemgang

Indret jer, så der ikke inviteres til at gå igennem kontoret. Sørg for, at der er så lidt gennemgang som overhovedet muligt ved at tænke placering af nøglepersoner/chefen, printerum, mødelokale og kaffeautomaten grundigt igennem.

Overhold spillereglerne

Overhold aftalerne om brug af radio, om hvor kollegiale samtaler skal finde sted, om viderestilling af telefon, hvis du ikke er på arbejdspladsen.

8

GODE RÅD TIL DE FYSISKE RAMMER

1

Rum til fortrolighed

Sørg for tilstrækkeligt med rum, hvor der kan holdes fortrolige møder. Samtaler med borgere skal ikke foregå i storrumskontorer – heller ikke bag skillevægge, for de giver ingen diskretion.

Skal tavshedspligten kunne overholdes og fortroligheden opretholdes, kræver det samtalerum med særlig god lydisolering, så ingen kan lytte med

2

Sørg for, at I ikke sidder for tæt. Jo tættere I sidder, des værre er støjgenerne fra kollegerne.

3

Sørg for rigeligt med stillerum og mødelokaler, hvor folk kan arbejde koncentreret efter behov.

4

De supplerende rum skal ligge i umiddelbar nærhed af det åbne kontor, så det er let at trække sig.

5

Hjælp akustikken med lyddæmpende lofter, akustikskærme, møbler eller kunst med akustikplader bagved.

6

Overvej, hvilken vej I vender skrivebordene. Skal I sidde overfor hinanden eller med ryggen til hinanden?

7

Hvis I arbejder uden faste pladser, så tag højde for medarbejdernes forskellige behov for kontorstole, særlige ergonomiske redskaber og indstillelige skriveborde.

8

Skrot standardindretning. Design kontoret til de arbejdsopgaver, arbejds gange, samarbejder og personer, der arbejder i rummet.

Ole Ryssel Rasmussen er chefkonsulent inden for teknisk og strategisk arbejdsmiljø hos ArbejdsmiljøCentret A/S. Han påpeger, at arbejdsmiljølovgivningen ikke på alle områder er tilstrækkelig tydelig i forhold til storrumskontorer. Det gælder blandt andet krav til areal og rumfang pr. medarbejder.

→ HUSK AT INVOLVERE MEDARBEJDERNE I INDRETNINGEN

Hvis storrumskontorerne ikke indrettes efter medarbejdernes behov, falder både trivsel og effektivitet markant, siger arbejdsmiljøekspert **Ole Ryssel Rasmussen**.

Af Dorthe Kirkgaard Nielsen

Hyr en arkitekt, riv nogle vægge ned og placér medarbejderne tilfældigt. Sådan foregår indretning af storrumskontorer mange steder, men skal storrumskontorer blive en succes, kræver det et langt forarbejde, tæt dialog og involvering af medarbejderne.

Det siger Ole Ryssel Rasmussen, chefkonsulent inden for teknisk og strategisk arbejdsmiljø hos ArbejdsmiljøCentret A/S.

– Et godt storrumskontor er et sted, hvor man oplever socialt fællesskab, hvor man videndeler, så én plus én giver tre, og hvor man kan mærke, at man er en del af noget større. Men skal et storrumskontor blive en succes, kræver det grundige overvejelser, tydelige udmeldinger fra ledelsen om, hvorfor et storrumskontor er godt, og ikke mindst involvering af medarbejderne.

– Et godt storrumskontor er indrettet efter arbejdets karakter, behov for koncentration, forskellige personligheder og mindst mulige støjgener. Og når man taler støjgener, handler typisk over 50 procent om adfærd, så adfærdsendringer er ekstremt vigtige, siger Ole Ryssel Rasmussen.

Styrk vidensdeling

Når så mange arbejdspladser i dag benytter sig af storrumskontorer, handler det, ifølge Ole Ryssel Rasmussen, primært om økonomi. Flere mennesker på mindre plads giver en lavere kvadratmeterpris. Samtidig har mange arbejdsgivere et ønske om større fleksibilitet og et ønske og håb om mere vidensdeling.

– Men vidensdeling sker ikke bare, fordi man putter folk ind i det samme rum. Faktisk peger forskningen på, at storrumskontorer kan føre til både mindre vidensdeling, mindre samarbejde, lavere effektivitet, dårligere trivsel og lavere arbejdsglæde. Så man skal tænke sig godt om, når man indretter storrumskontorer, pointerer han.

– Forskningsmæssigt er det svært at dokumentere det positive ved storrumskontorer, men storrumskontorer er alligevel blevet et vilkår mange steder.

Vidensdeling sker ikke bare, fordi man putter folk ind i det samme rum.

Ole Ryssel Rasmussen, chefkonsulent hos ArbejdsmiljøCentret A/S

Men som leder skal man være varsom med at tro, at virkeligheden automatisk lever op til intentionen, og her er medarbejderinddragelse altafgørende.

En vigtig rettesnor er, at det skal give mening for medarbejderne.

– Mange arbejdsgivere går for eksempel væk fra faste pladser, men hvis det ikke giver mening for medarbejderne, så giver det kun modstand og mistrivsel og deraf mindre effektivitet, siger Ole Ryssel Rasmussen og minder om, at indretning af storrumskontorer er en løbende proces, så kontoret hele tiden passer til det aktuelle behov.

Indblik i en ung piges sind

Englespor
- en dagbog om
selvskaide og
selvmord af Katrine
Lund, Frydenlund,
304 sider, 269 kr.

”Det er som om, hvis den bliver udgivet, så har der været en mening med det hele [...]. Jeg tror, at det kan hjælpe nogen. Om ikke andet så ulykkelige teenagere, der kan finde trøst i, at de ikke er alene, og at det er muligt at overleve.”

Sådan skriver Katrine Lund i sin dagbog. Desværre overlevede hun ikke. Katrine kæmpede – som mange andre unge – med lavt selvværd og ensomhed. Hun var psykisk sårbar, selvskaide og gik med selvmordstanker.

Katrine fik hjælp undervejs, men hun havde svært ved at lukke familie, venner og behandlere ind dér, hvor det gjorde ondt.

Katrines dagbog, som er uddrag over ni år, viser også, at psykiatrien ikke altid formår at lytte til og tage unge med psykiske vanskeligheder alvorligt.

Katrines mor har skrevet forord til bogen, og en psykolog har skrevet et fagligt forord om, hvad der er på spil for selvmordstruede.

”

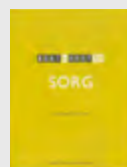
Fandt mig selv siddende på gulvet med et reb om halsen, hulke højlydt og rokke frem og tilbage. Gik helt i selvsving. Måske er jeg ved at blive sindssyg. Måske har det noget at gøre med, at jeg er trappet ned i dosis.

Faglitteratur

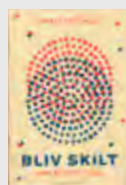
Børn med medfødt alkoholskade
af Inger Thormann
og Marcella Broccia,
Hans Reitzels Forlag,
108 sider, 175 kr.

Faglitteratur

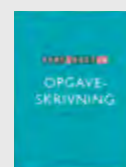
Kort og godt om sorg af Mai-Britt
Guldin, Dansk
Psykologisk Forlag,
199 sider, 199 kr.

Faglitteratur

Bliv skilt - uden at gå i stykker af Jan
Kaa Kristensen, Dansk
Psykologisk Forlag,
163 sider, 280 kr.

Guide

Kort & Godt om opgaveskrivning
af Annelise Dahlbæk,
Dansk Psykologisk
Forlag, 142 sider,
225 kr.

Fosterskade

Håndbogen introducerer føtal alkoholsyndrom og kommer også rundt om emner som søvn, spisning, familieforhold og udvikling. Der gives svar på mange af de spørgsmål, som voksne omkring barnet kan have, og konkrete forslag til, hvordan man kan yde børnene hjælp og støtte. Forfatterne tager udgangspunkt i en praksisorienteret tilgang, som hviler på et pædagogisk, psykologisk og forskningsbaseret fundament.

Sorg

Sorg kan være så lammende, at mennesker har svært ved at fungere og derfor har alvorligt brug for hjælp. Men hvordan og hvilken hjælp? Bogen 'Kort og godt om sorg' tager livtag med de mange antagelser og myter om sorg og om, hvordan man får det bedre igen. Psykolog og seniorforsker Mai-Britt Guldin giver læseren en indføring i sorgens mange psykiske, fysiske og sociale aspekter, og præsenterer fagpersoner for konkrete redskaber til at tale om sorg og sikre den bedste støtte til sorgramte.

Livsomvæltning

Halvdelen af alle, som bliver gift, bliver også skilt. Når konflikten raser, er det svært at samarbejde – især om børnene. Et af de helt centrale råd i bogen handler netop om samarbejde: ”Det kan godt være, at man som forældre ikke (længere) kan lide hinanden, men man formår at samarbejde som kolleger.” Forfatteren er psykolog og har blandt andet arbejdet som børnesagkyndig i Statsforvaltningen.

Skriv bedre

Hvordan opbygger man en skriftlig opgave, så man opfylder kravene til en videnskabelig tekst? Bogen gennemgår de elementer, som indgår i den akademiske opgaveskrivning, og viser, hvordan de bruges. Ved hjælp af gode råd, tjeklister og begrebsforklaringer giver bogen overblik over, hvordan man demonstrerer akademisk arbejdsmåde og videnskabelige metoder i de skriftlige opgaver på studiet og i skriftlige eksamensopgaver.

Exit fra ægteskab er vanskelig

Kvinder med etnisk minoritetsbaggrund kan have meget svært ved at komme ud af dårlige ægteskaber. Det viser en ny undersøgelse fra VIVE, som seniorforsker Anika Liversage har været hovedforfatter på.

Af Mette Mørk

BLÅ BOG

Anika Liversage
Seniorforsker hos VIVE.

Beskæftiger sig med etniske minoriteter i Danmark med fokus på ægteskaber, familieliv og skilsmisser samt konflikter imellem køn og generationer.

Hvorfor en undersøgelse om etniske minoritetskvinde og skilsmisse?

Undersøgelsen er sat i gang af Udlændinge- og Integrationsministeriet, fordi der er opmærksomhed på, at der er et problem. Samtidig er det et fænomen, som vi ikke helt forstår godt nok. Ambitionen har været at dykke dybere ned i eksempelvis spørgsmålene om: Hvorfor bliver de ikke bare skilt? Hvorfor går de ikke bare fra ham? Rapporten er endt med at blive omfattende, fordi svarene ikke bare kan udlægges kort. Nogle af kvinderne gør rigtig meget for at blive fri, men de er udfordret på rigtig, rigtig mange områder. Det handler om køn, magt og migration.

Hvad er de største udfordringer for kvinderne?

Det handler om kvinder, der ender i situationer, hvor der er lag på lag af undertrykkelse, og det handler i høj grad om kvindernes handlemuligheder: Hvor meget handlemulighed har du i forhold til din egen familie? Her siger mange af kvindernes familier nej til skilsmisse. Så er dine handlemuligheder begrænset der. Hvor meget handlemulighed har du i forhold til venner og netværk? Måske har kvinderne ikke noget netværk, fordi de bliver isoleret og overvåget. Så altså heller ikke hjælp her. Måske er der også problemer med forholdstilladelsen. Eller sproget. Hele vejen rundt er der udfordringer for kvinderne. Vi plejer at sige, at vi er lige for loven, men det landskab varierer så meget. For mange vil det, at komme ud af et forhold, være at ligne med en lige landevej, mens det for kvinderne her er et bugtet, ufremkommeligt terræn.

I konkluderer blandt andet, at kvindernes kontakt til myndighederne kan være problematisk. Hvorfor?

For nogle flygtninge og indvandrere er myndighederne måske nogle, der forfølger folk og sætter dem i fængsel. Det er ikke alle steder, at konceptet om den gode velfærdsstat findes. Herhjemme er frygten endvidere, at kommunen kan fjerne dine børn. Den frygt er stor og kan også blive brugt som skræmmebillede. Kvinderne kan også være bange for, at det bliver værre, hvis de for eksempel melder deres voldelige mand til politiet. Der er frygt på mange niveauer, og den kan jo være reel.

Hvordan kan jeres resultater bruges af socialrådgivere?

Til at få en større forståelse for hvor enorme udfordringer de kvinder kan stå overfor, og hvorfor det er vigtigt ikke bare at opgive dem. Det er vigtigt at lytte, stå parat, få etableret tillid. Det handler om at give kvinden et lille vindue til det sociale system, hvor der er mulighed for at få hjælp.

DYSSEGÅRDEN

Dyssegården er en psykiatrisk behandlingsinstitution med vores egen interne skole, der tilbyder følgende:

- Et 45 timers skole- og dagbehandlingstilbud/skemalagte aktiviteter i skole og afdeling
- Et roligt og overskueligt miljø med en daglig rutine og forudsigelighed, herunder fast genkendeligt personale
- Et skole- og dagbehandlingstilbud, hvor der altid er deltagende voksne, som har fokus på et **miljø fri for mobning**
- Morgenmad og frokost hver dag
- **Individuelle, ugentlige** psykologsamtaler
- Ugentlige gruppesamtaler

Alle børn og unge, der er indskrevet i vores dagbehandlingstilbud, findes i Dyssegårdens målgruppe, som du kan læse mere om på <https://www.dyssegaarden.dk>

Avderødvej 32A, 2980 Kokkedal
dyssegaarden@dyssegaarden.dk
+45 48 20 78 00

”*De har tid. De giver omsorg.
De giver plads til dig –
selv når du har det dårligt.*”

- Tidligere beboer på Dyssegården

Kom til Generalforsamling

Generalforsamlingen i Pensionskassen for Socialrådgivere, Socialpædagoger og Kontorpersonale afholdes **onsdag 22. april 2020 kl. 10.30 på Marriott Hotel i København.**

Valg til bestyrelse

Der skal vælges et medlem og en suppleant til pensionskassens bestyrelse. Hvis du vil stille op, skal du sende en mail til bestyrelser@pka.dk senest 1. marts 2020. Ønsker du, at din præsentation indgår i materialet til generalforsamlingen, kan du få et præsentationsark tilsendt ved at kontakte PKA på 39 45 45 28.

**Tilmeld dig
allerede nu på
pka.dk**

Botilbud og STU

Vi tilbyder et helhedspædagogisk tilbud med botilbud efter SEL § 107 og § 66.1.5 til unge, der samtidig visiteres til en STU uddannelse.

Vi har plads til 16 unge, der alle har eget værelse og eget wc/bad. Nogle værelser har også faciliteter til fysisk handicappede med lifte mm.

STU'en foregår bl.a. i vores nye værkstedscenter lige ved siden af botilbuddet.

PS: Vi samarbejder med Stubbekøbing Efterskole, så det vil være muligt at få et sammenhængende forløb på mindst 5 år i Stubbekøbing, hvis kontinuitet er afgørende.

Marianne og Jørgen Sulkjær,
forstanderpar
Tlf. 5444 1705
www.livogjob.dk

PÅ VEJ TIL FØRTIDSPENSION - HVORNÅR STOPPER KAR

- Den hårde opbremsning i 2013 var en chokeffekt, og så kravler tallene for tilkendelse af førtidspension stille og roligt op igen. Og det handler både om, at borgerne får kortere ture i karrusellen, og at de politiske signaler langsomt, men sikkert bliver sendt afsted. Arbejdsmarkedsforsker Dorte Caswell går bag om kritikken af kommunernes praksis på førtidspensionsområdet og giver et bud på, hvordan økonomien, men også de skiftende politiske signaler, præger tilkendelsen af førtidspension.

Af Susan Paulsen

Illustration: Morten Voigt

Antallet af førtidspensioner blev næsten halveret, da førtids- og fleksjobreformen trådte i kraft i 2013. Siden har kommunerne fået massiv kritik for ikke at tilkende syge borgere førtidspension – og spekulere i kassetænkning. Landet over har der været demonstrationer foran rådhusene, hvor utilfredse borgergrupper efterlyser ordentlig behandling af syge og udsatte borgere. Kritikken går på, at det er blevet alt for svært at få førtidspension.

Socialrådgiverne har fremført samme kritik. De oplever, at økonomiske hensyn i stigende grad har medført en restriktiv praksis i kommunerne, hvor arbejdsevnen skal afprøves igen og igen i sager, som er yderst veldokumenterede. Ofte har de ikke mulighed for at bringe deres faglighed tilstrækkeligt i spil på grund af for få ressourcer til at håndtere arbejdspresset og mangel på meningsfulde indsatser i ressourceforløbene.

Hård opbremsning

Mens vi venter på – endnu – en revision af førtidspensions- og fleksjobreformen – som efter planen kommer i løbet af 2020 – har vi konsulteret arbejdsmarkedsforsker Dorte Caswell fra Aalborg Universitet for at høre, hvordan økonomistyring – både centralt og lokalt – og ikke mindst de politiske signaler har påvirket praksis i forhold til tildeling af førtidspension.

I 2013, hvor førtidspensionen og fleksjobreformen trådte i kraft, var antallet af tilkendte førtidspensioner næsten halveret på landsbasis i forhold til året før. I 2012 fik 14.687 borgere tilkendt en førtidspension, mens tallet i 2013 var faldet til 7932.

Dorte Caswell kalder det en meget hård opbremsning – som mere skyldtes de politiske signaler end den konkrete lovgivning.

– Rent juridisk mener jeg ikke, at der sker et markant skifte med denne reform, men der er et meget massivt politisk signal om, at det bliver illegitimt at tildele førtidspensioner især til borgere under 40 år. Ingen skal efterlades på perronen, mens toget kører videre. Og derudover kommer så de alternative muligheder som minifleksjob, ressourceforløb og senere jobafklaring, som også kan have betydning for, at færre får førtidspension.

Lokalpolitisk kamp

I 2016 kommer så refusionsreformen, som betyder, at størrelsen af statsrefusionen og den kommunale medfinansiering afhænger af varigheden af den enkeltes ledighedsforløb. Hvor statsrefusionen tidligere udgjorde 35 procent af førtidspensionen, udgør den nu kun 20 procent. Det får kritikerne – heriblandt Dansk Socialrådgiverforening – til at frygte, at den hurtige nedtrapning af refusionen fra 80 procent til 20 procent på alle forsørgelsesydelse på et år, kan være med til at presse borgere ud af de forsørgelses-

ON RUSELLEN?

Tag en tur mere

Virksomhedspraktik
Arbejdsprøvning
Ressourceforløb
Lægeerklæring
Arbejdsevnevurdering

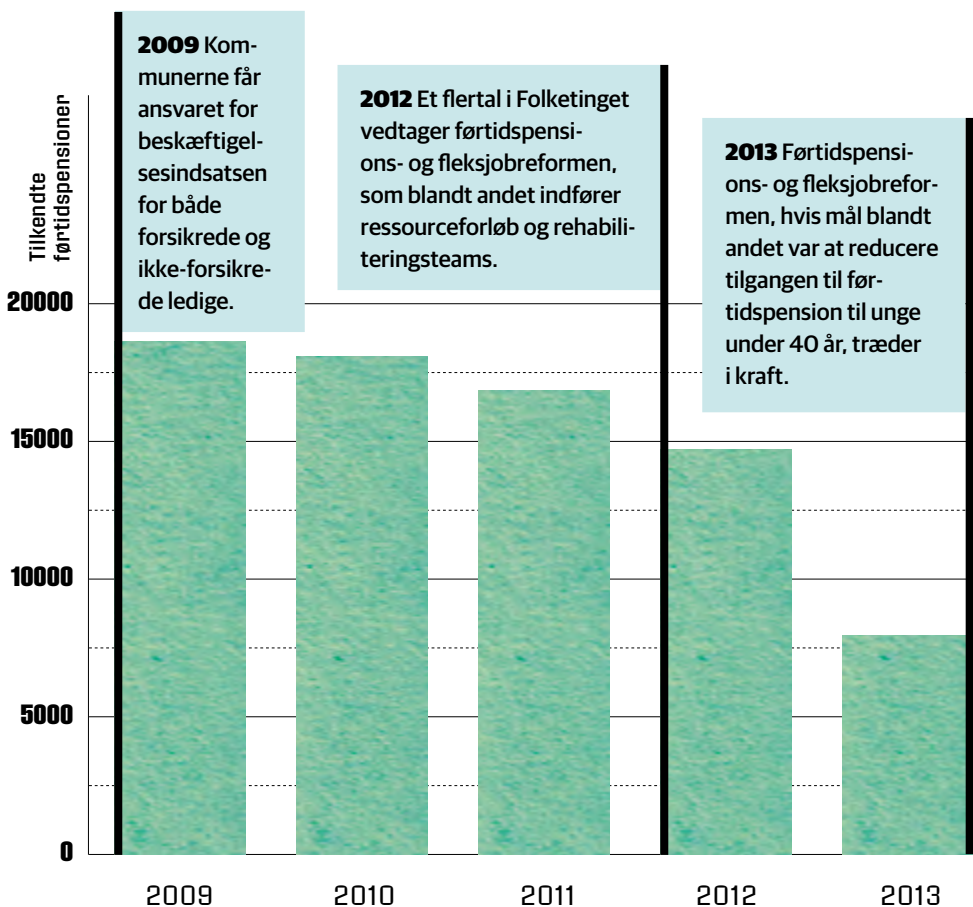
OVERBLIK FRA INVALIDERENTE TIL FØRTIDSPENSION

Udviklingen af det danske førtidspensions-system begyndte i 1921 med Invalideforsikringsloven. Med Folkeforsikringsloven fra 1933 blev forsikringsprincippet dog forladt. Ydelsen blev kaldt invaliderente og var betinget af alvorlig invaliditet, nemlig at erhvervsevnen skønnedes nedsat med omkring 2/3.

I 1956 ændredes betegnelsen til invalidepension. Invaliditetskravet blev lempet, og det blev muligt at opnå førtidspension af andre end helbredsmæssige årsager – efter regler om førtidig folkepension og enkepension. Betegnelserne invalidepension, førtidig folkepension og enkepension blev ved gennemførelsen af Lov om social pension i 1984 erstattet med fællesbetegnelsen førtidspension.

Kilde: Den Store Danske, Gyldendal,

Tidslinjen starter i 2009 og giver overblik over antallet af tilkendte førtidspensioner og de aktuelle politiske initiativer frem til 2019.

→ ydelser, som er dyrest. Samt at der er en risiko for, at der vil være endnu færre, som vil få tilkendt førtidspension.

– Efter refusionsreformen er kommunerne blevet sat mere fri, men de er også gjort mere ansvarlige. Hvor området tidligere blev set som et driftsområde, hvor kommunen ikke havde ret stor indflydelse, så fylder det lige pludselig langt mere lokalpolitisk. Beskæftigelsesområdet er i højere grad end tidligere kommet i konkurrence med de øvrige velfærdsområder, fordi kommunerne nu står for en større andel af finansieringen, forklarer Dorte Caswell.

På spørgsmålet, om der foregår kassetænkning ude i kommunerne, svarer Dorte Caswell:

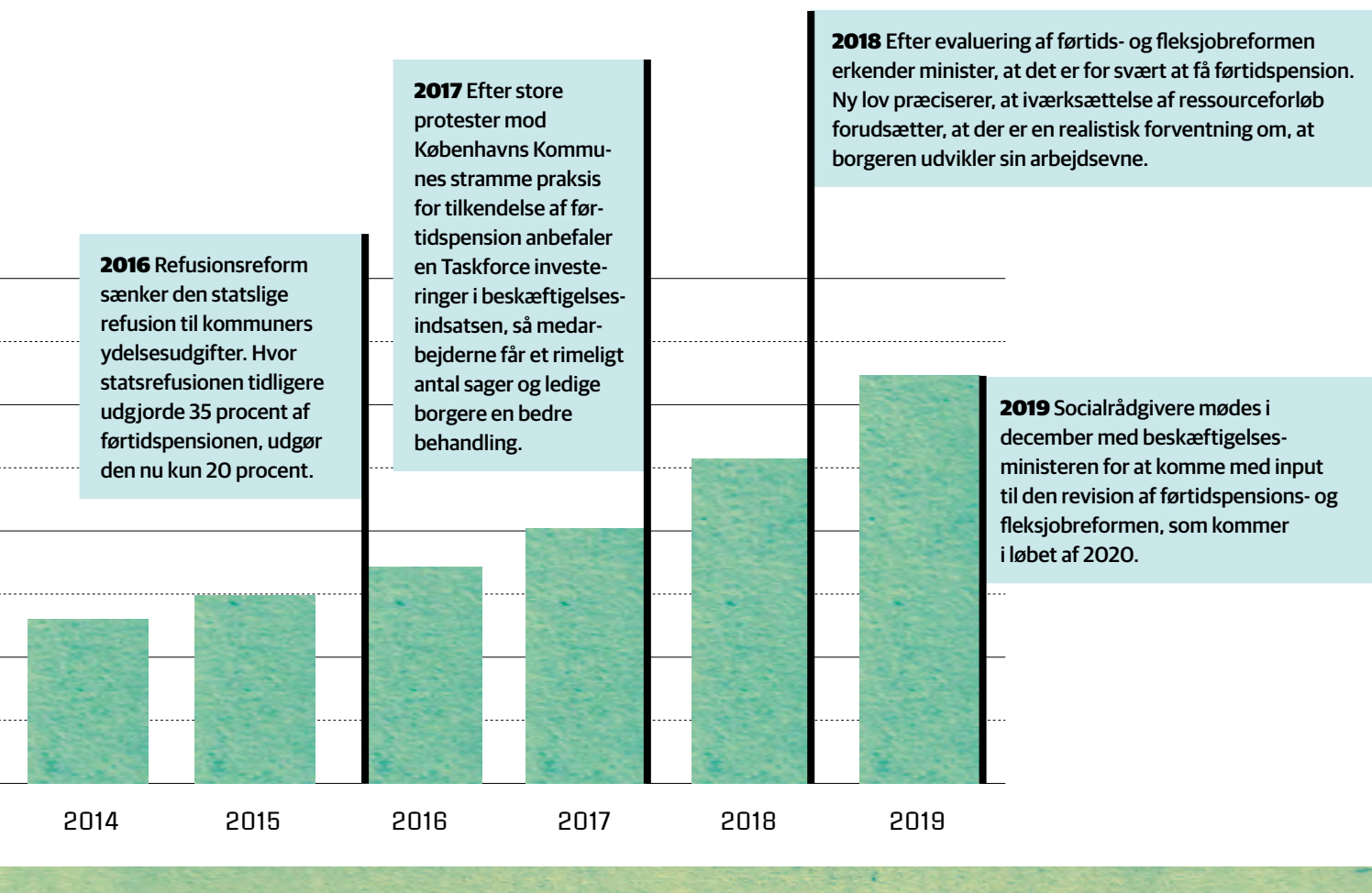
– I hvert fald er der kommunerne imellem stor forskel på antallet af tilkendte førtidspensioner. Og det afspejler også, at der er nogle kommuner, som har benyttet de sidste to til fire år til at investere massivt i de udsatte borgere, for hvis de begynder at tænke økonomi på tværs af sektorområderne, så kan de godt regne ud, at det bliver for dyrt ikke at investere i alle

de borgere, som kan få en eller anden form for arbejdsmarkedstilknytning. Omvendt er der andre kommuner, som har sagt, at det aktiveringscirkus virker ikke, så hvorfor skal vi bruge penge på det? Det er to forskellige strategier, som refusionsreformen har givet mere plads til.

Minister: Det er for svært

De voldsomme mediehistorier om borgernes kamp mod systemet fortsætter med at dukke op, og på baggrund af en evaluering af førtidspensions- og fleksjobreformen i marts 2018, erkender daværende beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen (V), at det er for svært at få førtidspension. Nogle kommuner har fortolket reglerne strammere end andre og har sendt borgere i ressourceforløb, selv om de kunne have fået førtidspension.

Dagen efter, at evalueringen af førtidspensionsreformen var blevet offentliggjort, fremsatte beskæftigelsesministeren et lovforslag, som blev vedtaget og trådte i kraft i juni 2018. Formålet med den nye lov er

at præcisere, at en borger kan tilkendes førtidspension uden at have deltaget i ressourceforløb, samt at iværksættelse af ressourceforløb forudsætter, at kommunen kan pege på indsatser, hvor der er en realistisk forventning om, at borgeren kan drage nytte af indsatsen og udvikle sin arbejdsevne.

– Med præciseringen af reglerne er det politiske signal helt klart: I skal selvfølgelig tilkende førtidspension, hvis folk skal have førtidspension, siger Dorte Caswell. Og kigger man på antallet af tilkendte førtidspensioner i 2019, så er det steget og lyder nu på 16.124. Det er 1437 flere tilkendelser end i 2012 – året inden førtidspensions- og fleksjobreformen trådte i kraft.

– Den hårde opbremsning i 2013 var en chokeffekt, og så kravler tallene for tilkendelse af førtidspension stille og roligt op igen. Og det handler både om, at borgerne får kortere ture i karrusellen, og at de politiske signaler langsomt, men sikkert bliver sendt afsted.

Dorte Caswell, som har forsket i beskæftigelsesområdet længe inden jobcentrene så dagens lys i 2007, pointerer dog, at man skal være lidt forsigtig med

”

Beskæftigelsesområdet er i højere grad end tidligere kommet i konkurrence med de øvrige velfærdsområder, fordi kommunerne nu står for en større andel af finansieringen.

Dorte Caswell, arbejdsmarkedsforsker

at konkludere på årsagssammenhænge i forhold til, hvorfor tilkendelser af førtidspensioner nu topper på landsplan godt fem år efter, at ressourceforløbene blev indført.

– Mulighederne for at få ydelser i beskæftigelsessystemet skal ses som forbundne kar. Vi har hele tiden forventet, at nogle af de borgere, der kom i ressourceforløb, der kan vare i op til fem år, ikke kom i arbejde.

→ Så der er sket en ophobning af potentielle modtagere af førtidspension, som kan være en del af forklaringen på stigningen i tilkendelser af førtidspension.

Tak for hjælpen

På trods af den hårde kritik af kommunernes beskæftigelsesindsats, mener Dorte Caswell også, at mange borgere føler sig hjulpet i jobcentrene.

– Det er ikke for at underkende de fortællinger, vi hører om blandt andet via medierne, men mediernes måde at beskrive jobcentrenes arbejde på kan være problematisk. Den mest fremherskende fortælling bliver, at jobcentrene gør vold på mennesker, men det er langt fra repræsentativt. Som forsker har jeg sammen med kolleger tilbragt det meste af fire år i seks forskellige kommuner og har i den forbindelse interviewet en hel del borgere og observeret over 100 samtaler mellem borgere og jobcentermedarbejdere. Og selvfølgelig er der nogle af de samtaler, som er dybt frustrerende. Men der er også rigtig mange borgere,

som siger tak for hjælpen. Men den historie er bare ikke særlig interessant i et medieperspektiv.

Dorte Caswell fremhæver også en anden pointe, som hun mener, er overset i debatten om jobcentrene. – Blandt de mange borgere, jeg har mødt via min forskning, er der meget få eksempler på borgere, som ikke drømmer om et almindeligt liv. Og i Danmark er et almindeligt liv at kunne tjene sine egne penge og være en del af arbejdsmarkedet. Så det at hjælpe borgerne i beskæftigelse flugter meget godt med borgerens egne ønsker. Dermed ikke sagt, at det er let, og mange borgere tænker, at det kommer ikke til at ske. Det er ikke for at forsimple udfordringerne, men det at støtte op om borgerens mulighed for at blive en del af et fællesskab, det flugter fint med både den professionelle perspektiv og borgerperspektivet.

– Fokus har fra politisk hold især været på at få borgerne i ordinær beskæftigelse, men det er ikke et realistisk eller tilstrækkeligt mål i forhold til borgergruppen, der er udvidet i perioden, og hvor mange har yderst komplekse problemer at slås med. Eksempelvis er en del af de borgere, som nu tilkendes førtidspension, mennesker som kommer fra sygedagpenge eller jobafklaring, og som har alvorlige helbredsproblemer.

Match mellem individ og muligheder

Og med udsigten til endnu en revision af førtidspensions- og fleksjobreformen i løbet af 2020 har Dorte Caswell også et par bud på, hvad der skal til for at kvalificere beskæftigelsesindsatsen.

– Jeg har en evig kæphest om, at det er fuldstændig afgørende at have et højt fagligt niveau ude i kommunerne. Vi ved mere og mere om, at hvis man skal lykkes med at få de mest udsatte borgere tættere på arbejdsmarkedet, så kræver det både relationsarbejde og tillidsopbygning mellem velfærdssystemets repræsentant og borgeren. Men det er fuldstændig afgørende, at der er et kvalificeret match med de arbejdsmarkedsmuligheder, der er, og borgerens arbejdsevne. Der har været for meget fokus på at tilpasse individet i stedet for matchet mellem individ og muligheder, siger hun og uddyber:

– Virksomhedsejerne og arbejdspladserne skal helt tæt på, og der skal laves nogle kvalificerede koblinger mellem det, som borgeren går rundt og kunne tænke sig, og så de muligheder, der er. Et af problemerne med beskæftigelsesområdet er, at det er meget præget af procesfokusering og produktionsfokusering og mindre på resultat og kvalificerede indsatser. Der mener jeg, at der er et stort potentiale, men det kræver en vidensmobilisering ude i organisationerne – både på ledelsesniveau og hos medarbejderne.

Blå bog

Dorte Caswell

Lektor ved Institut for Sociologi og Socialt Arbejde, Aalborg Universitet

2016-2020

leder af forskningsprojektet LISES (Local Innovation in Social and Employment Services) sammen med professor Flemming Larsen.

Fra 2020

leder af et ny-etableret center for udvikling af borgerinddragende beskæftigelsesindsatser (CUBB) sammen med professor Flemming Larsen, og i tæt samarbejde med kommunale praktikere og ledere (i første omgang fire partnerkommuner Herning, Silkeborg, Holstebro og Vesthimmerland).

Foto: Lisbeth Holten

Socialrådgiver kæmpede for førtidspension til Nicolai

Nicolai lider af infantil autisme og paranoid skizofreni. Han skulle have haft førtidspension, så snart han fyldte 18 år, slår Ankestyrelsen fast, men måtte vente i over et år.

Af Lærke Øland Frederiksen

Socialrådgiveren i Borgercenter Handicap havde forberedt hans sag, den sundhedsfaglige koordinator havde godkendt ham, og jobcenteret havde indstillet ham til førtidspension. Alle fagpersoner var enige om, at det var åbenbart formålsløst at udvikle Nicolais arbejdsevne på grund af hans infantile autisme og paranoid skizofreni. Alt var sådan set gjort klar til, at Nicolai kunne overgå til førtidspension, så snart han fyldte 18 år.

Men sådan skulle det ikke gå. Den jurist i Københavns Kommune, der skulle træffe afgørelse i Nicolais sag, besluttede i stedet at sende hans sag for rehabiliteringsteamet. På trods af fire diagnoser, en pædagogisk-psykologisk vurdering, en udredning efter voksenudredningsmetoden og statusnotater fra Bispebjerg Hospitals børne- og ungdomspsykiatriske afdeling og fra Intensivt døgnafsnit for unge på Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center mente juristen ikke, at sagen var tilstrækkeligt oplyst.

Kommunen gik for langt

En række socialrådgivere fortæller her i Socialrådgiverens tema om førtidspension om, hvorfor mange borgere må igennem unødigt lange forløb, der primært handler om at dokumentere deres manglende arbejdsevne, før de kan få førtidspension. I nogle tilfælde er kommunens strenge dokumentationskrav helt i overensstemmelse med Ankestyrelsens fortolkning af loven, som eksemplerne fra Norddjurs viser (se s. 22).

Men i Nicolais tilfælde gik kommunen for langt. Det har Ankestyrelsen slået fast,

efter at Nicolais partsrepræsentant, socialrådgiver Martin Dam Hansen, klagede over kommunens afgørelse.

– Ankestyrelsen skriver blandt andet, at kommunen allerede, inden Nicolai fyldte 18 år, havde tilstrækkelige oplysninger til at kunne give ham førtidspension, siger Martin Dam Hansen.

Ignorerede overlæge

Da juristen i sommeren 2018 sendte Nicolais sag videre til rehabiliteringsteamet, blev der indhentet endnu et statusnotat, denne gang fra det psykiatriske behandlingstilbud OPUS, som Nicolai var tilknyttet. Og der blev holdt et møde i rehabiliteringsteamet, hvor overlægen fra OPUS også deltog. Herefter indstillede rehabiliteringsteamet til, at Nicolai skulle tilkendes førtidspension fra maj 2019, men at sagen skulle revurderes efter fem år.

– Jeg var selvfølgelig taknemmelig for, at Nicolai nu fik ro i fem år. Men overlægen havde lige siddet og forklaret dem, at

når man får skizofreni så tidligt, og det ovenikøbet er kombineret med infantil autisme, så er prognoserne meget dårlige, så han burde få en varig pension, siger Martin Dam Hansen.

Han klagede derfor straks til Ankestyrelsen, der tre måneder efter gav ham medhold. Halvandet år efter, den første socialrådgiver var påbegyndt arbejdet med at indstille Nicolai til førtidspension. Nu blev det slået fast, at Nicolai skal have en varig førtidspension, og han skal have den med tilbagevirkende kraft fra måneden efter, han fyldte 18 år.

– Hvis jeg ikke havde klaget, så havde kommunen sparet de omkring 165.000 kroner, de nu skal tilbagebetale Nicolai, men hvad var der sket med Nicolai, spørger Martin Dam Hansen, der til dagligt er sagsbehandler i et jobcenter i en anden kommune.

Afgørelse i glas og ramme

Nicolais mor, Mika Petersen, har fået afgørelsen fra Ankestyrelsen forstørret op, og har købt to billedrammer.

– Den ene skal op at hænge herhjemme ved mig, og den anden skal Nicolai have op, når han flytter hjemmefra, fortæller Mika Petersen.

Det er planen, at Nicolai skal flytte hjemmefra inden for et par år.

– Han har fået det meget bedre og er ikke selvmordstruet længere. Det har givet ro i hans liv, at han har fået førtidspension, så han har fået lidt mere mod på at flytte hjemmefra. Jeg plejer at kalde Martin min lotto-kupon. Uden ham tør jeg ikke tænke på, hvor Nicolai havde været i dag, siger Mika Petersen.

”

Hvis jeg ikke havde klaget, hvad var der så sket med Nicolai?

Martin Dam Hansen, socialrådgiver og partsrepræsentant for Nicolai

NÅR ØKONOMI TRUMFER

Flere kommuner har de seneste år valgt at spare på tildeling af førtidspensioner, når økonomien strammede. I Norddjurs Kommune frustrerer det socialrådgiverne, at pensionsnævnet gang på gang afviser de sager, som indstilles til førtidspension.

Af Lærke Øland Frederiksen

I Haderslev Kommune vil de spare ti millioner kroner om året på at tildele færre førtidspensioner, ressourceforløb og fleksjob. Det skal ske ved at 'regulere på den faglige tilgang til sagsbehandlingen.' Det fremgår af den indsatsplan, som Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har godkendt. Her understreges det også, at 'der er behov for, at beskæftigelsesindsatsen i højere grad styres af de økonomiske rammer. Dette medfører en ændret praksis'.

I Næstved Kommune vil de spare 1,5 millioner kroner på førtidspension, fleksjob, ledighedsydelse og integration i 2020. Det skal ske via en 'opstramning af administrationen af området for førtidspension',

som har til formål at 'dæmpe væksten,' står der i den indstilling, som Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget har vedtaget.

I begge tilfælde har beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard (S) bedt om en redegørelse, fordi han har været bekymret for, om den nye praksis er i overensstemmelse med loven. Redegørelsen fra Næstved har han ikke modtaget endnu. Fra Haderslev fik han i første omgang en redegørelse, som han ikke var tilfreds med. Men i anden omgang har han godtaget kommunens redegørelse for, hvordan de vil agere inden for lovens ramme, fordi kommunen lover, at alle afgørelser fortsat hviler på individuelle afgørelser.

Der er altså intet i loven, der forhindrer Haderslev Kommune i at ændre sin praksis, så den i højere grad er styret af de økonomiske rammer. Det vil være op til Ankestyrelsen at afgøre, om fremtidige afslag på førtidspension på baggrund af den nye praksis er i overensstemmelse med loven.

Afviser sager fra rehabiliteringsteamet

De to sager er altså så nye, at det endnu ikke er muligt at afgøre, om den nye praksis ligger inden for loven. Men i 2018 var der en lignende sag i Norddjurs Kommune, som efter et stort økonomisk underskud vedtog en ny visitationsramme for førtidspension. Herefter begyndte det kommunale pensionsnævnet at afvise de sager, som rehabiliteringsteamet havde indstillet til førtidspension.

Den nye visitationsramme blev sat i værk på baggrund af en analyse af kommunens tildelingspraksis. Analysen blev vedtaget to måneder efter, at kommunen fandt ud af, at de skulle spare 460 millioner kroner over fire år. Formanden for kommunens erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalg, Else Søjmark (S), understreger, at analysen af tildelingspraksis ikke

”

Der sættes spørgsmålstegn ved den enkelte socialrådgivers kompetencer, da sagerne bliver indstillet på baggrund af den enkeltes socialfaglige vurdering

Hanne Majgaard Nielsen, tillidsrepræsentant på jobcenteret i Norddjurs

FAGLIGHED

blev iværksat på baggrund af den daværende økonomiske situation i Norddjurs Kommune.

– Den blev iværksat ud fra et generelt politisk ønske om med jævne mellemrum at bruge praksiserfaringer til at kvalificere arbejdet og den service, vi yder borgerne, siger hun.

Men da også Norddjurs Kommune blev bedt om en redegørelse af den daværende beskæftigelsesminister, var en af begrundelserne for den nye praksis, at kommunens udgifter til førtidspension var steget mere end forventet siden 2016.

Frustrerende for socialrådgiverne

I de to første måneder efter indførelsen af den nye visitationsramme, sendte pensionsnævnet i Norddjurs Kommune samtlige 34 sager, som rehabiliteringsteamet havde indstillet til førtidspension, tilbage til revurdering. Nogle af de borgere er efterfølgende blevet tildelt førtidspension. Men den nye praksis, hvor pensionsnævnet sender sager tilbage til rehabiliteringsnævnet, er fortsat, viser tal fra Norddjurs Kommune.

I 2019 har Norddjurs Kommune givet førtidspension til 115 borgere, som rehabiliteringsteamet har indstillet til førtidspension. Men 13 gange har pensionsnævnet i løbet af 2019 sendt sager, som rehabiliteringsteamet har indstillet til førtidspension, tilbage til revurdering. Og 17 gange har pensionsnævnet givet afslag på førtidspension, selv om rehabiliteringsteamet for anden gang har indstillet dem til førtidspension.

Det giver store frustrationer blandt socialrådgiverne, fortæller tillidsrepræsentant på jobcenteret i Norddjurs, Hanne Majgaard Nielsen:

– Der sættes spørgsmålstegn ved den enkelte socialrådgivers kompetencer, da sagerne bliver indstillet

17

gange har pensionsnævnet givet afslag på førtidspension, selv om rehabiliteringsteamet for anden gang har indstillet dem til førtidspension.

på baggrund af den enkeltes socialfaglige vurdering. Derudover opstår der usikkerhed, når rehabiliteringsteamets indstillinger ikke følges, siger hun. Derfor har medarbejderne ad flere omgange drøftet problemet med ledelsen, der på den baggrund er i gang med at ændre på procedurerne, så der fremover bliver udarbejdet en fyldestgørende tilbagemelding fra pensionsnævnet med anbefalinger til det videre samarbejde med borgeren, når de afviser indstillinger til førtidspension.

Ankestyrelsen blåstempler ny praksis

Der er ikke lagt op til at slække på kriterierne for tildeling af førtidspension. For Ankestyrelsen har givet Norddjurs Kommune medhold i alle de ni klager, der er behandlet over afslag på førtidspension siden indførelsen af den nye visitationsramme. Der er således ikke noget i den nuværende lovgivning, der forhindrer Norddjurs Kommune i at afvise en stor del af de sager, som socialrådgiverne, sundhedskoordinatorerne og de øvrige medlemmer af rehabiliteringsteamet på baggrund af hver deres faglighed vurderer til at være berettiget til førtidspension.

Norddjurs Kommune oplyser i en mail til Socialrådgiveren, at størstedelen af de sager, der bliver sendt retur til rehabiliteringsteamet, savner oplysninger. Med den nye visitationsrammer følger der et øget dokumentationskrav. Ledelsen oplyser, at de er kede af og opmærksomme på, at medarbejderne oplever, at der bliver stillet spørgsmål ved deres kompetencer.

”Derfor har vi planlagt fornyet gennemgang af vilkår og betingelser for oplysning af sagerne. Det har vi ikke været gode nok til at orientere om i vores løbende opkvalificering. Det har vi besluttet at gøre noget ved,” skriver Norddjurs Kommune.

FOR SVÆRT AT FÅ FØRTI

En gruppe socialrådgivere mødtes i starten af december med beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard for at give input til den kommende revision af førtidspensions- og fleksjobreformen. Vi har spurgt tre af dem, hvordan de oplever den nuværende lovgivning.

Af Lærke Øland Frederiksen

Stadig mange meget lange forløb

Marianne Wejse

Mødeleder i rehabiliteringsteamet,
Aarhus Kommune

– Der er sket en stor stigning i tilgangen til førtidspension, som skal ses i lyset af, at der har været nogle år med en kraftig opbremsning, så der har været en ophobning af sager, som går igennem nu. Både rehabiliteringsteamet og pensionsafdelingen, som træffer afgørelser, har ændret praksis efter lovændringen i 2018, hvor der nu skal være realistiske muligheder for udvikling for at pege på ressourceforløb.

– Alligevel bruger vi stadig rigtig mange ressourcer på at dokumentere noget, som vi ofte godt ved. Der er mange borgere, der er i nogle meget langvarige forløb, fordi de skal igennem alle muligheder, og vi skal have dokumentation fra alle steder.

– Vi har nogle borgere med meget begrænset funktionsevne, hvor man bliver ved med at lede efter årsager, fordi diagnosen er vigtig. Det kan vi bruge mange år på, hvor der stort set ikke er nogen udvikling, men det mest handler om at dokumentere.

Økonomien vil altid spille ind

Maria Helene Riber

Konsulent for fleksjobafklaring,
Københavns Kommune

– Så længe økonomien er forankret i kommunerne, og der er så stor forskel på kommunernes økonomi, vil der altid være en forskel på, hvor mange førtidspensioner, der bliver givet fra kommune til kommune, ligegyldigt hvor gode intentionerne i loven er.

– Når man ser på, hvor stor en kommune København er, og hvor mange førtidspensioner man kunne ende med at give, så vil der være et økonomisk incitament til at forsøge at holde det nede.

– I København giver vi markant flere førtidspensioner, end vi har gjort tidligere, selv om vi måske stadig ikke giver alle dem, der skal gives. Jeg oplever, at både politikerne og ledelsen gerne vil vores faglighed og vil være med til at styrke den.

– Der bliver ansat flere medarbejdere, hvilket betyder, at vi får flere førtidspensioner igen, fordi vi nu har tid til at lave et ordentligt arbejde, lære borgere at kende, indhente de lægelige oplysninger og forholde os til dem.

Socialfaglighed fylder for lidt

Mette Louise Brix

Socialrådgiver i jobcenter,
Rødovre Kommune

– Som borgerens sagsbehandler er jeg jo den, der kender borgeren bedst, men jeg må ikke komme med en indstilling til rehabiliteringsteamet. De lægger mere vægt på dokumentationen end på min socialfaglige vurdering. De kan godt sende borgeren igennem noget, hvor jeg tænker: 'Hvad skal det komme med af ny information, som vi ikke allerede har i sagen?'

– Det er jo relativt meget op til kommunerne selv, hvor godt det skal dokumenteres, før man vil bevilge førtidspension. Hvis der gives afslag, får vi borgere tilbage, som vi ikke ved, hvad vi skal stille op med, fordi vi udmærket godt ved, at de ikke kan arbejde. Det er frustrerende for både borgere og socialrådgivere, og derfor har medarbejderne og ledelse her på min arbejdsplads italesat det over for det politiske niveau, som nu har sat penge af til flere førtidspensioner. Der er allerede flere, der får pension nu, end der var for et år siden.

DS: VURDERING AF ARBEJDSEVNE SKAL VÆRE FRI AF ØKONOMIHENSYN?

TO AF ANKESTYRELSENS PRINCIPAFGØRELSESKROTTET

To af Ankestyrelsens principafgørelser, som har været med til at lægge linjen for kommunernes stramme tilkendelsespraksis af førtidspension, blev "kasseret", da en ny lov trådte i kraft i juni 2018. Formålet med loven er at præcisere, at en borger kan tilkendes førtidspension uden at have deltaget i ressourceforløb, samt at iværksættelse af ressourceforløb forudsætter, at kommunen kan pege på indsatser, hvor der er en realistisk forventning om, at borgeren kan udvikle sin arbejdsevne.

De to kasserede principafgørelser er skitseret herunder:

Læser på 3. klasses-niveau

Principafgørelse P 33-15 tager udgangspunkt i en sag, hvor en 18-årig borger var mentalt retarderet i spændet fra lettere grad til middelsvær grad. Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderede, at det ikke på tidspunktet for kommunens afgørelse var dokumenteret, eller at det på grund af særlige forhold var helt åbenbart, at borgerens arbejdsevne ikke kunne forbedres. Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg henviste blandt andet til, at borgeren kunne læse på 3. klasses-niveau, selv kunne transportere sig i bus og kunne lide at hjælpe med madlavning.

Uden udsigt til bedring

Den anden principafgørelse – P 92-16 – fastslår, at kommunen kan give ressourceforløb til borgere med en varig og væsentlig begrænsning i arbejdsevnen, hvis kommunen vurderer, at borgerens arbejdsevne ikke er tilstrækkeligt afklaret. Afgørelsen omhandler blandt andet en borger, som led af kronisk belastningstilstand med svære kognitive problemer i form af træthed, sårbarhed, koncentrationsbesvær, lav stresstærskel, manglende evne til abstrakt tænkning og overblik og søvnproblemer. Desuden havde hun slidigt i ryggen. Hendes tilstand var stationær uden udsigt til bedring.

Læs de to kasserede principafgørelser på ast.dk

DS: Vurdering af arbejdsevne skal være fri af økonomihensyn

Dansk Socialrådgiverforening (DS) har udarbejdet en række konkrete forslag til, hvordan førtidspensions- og fleksjobreformen kan forbedres.

Dansk Socialrådgiverforening pointerer, at det er afgørende, at arbejdsevnevurderingen foretages uafhængigt af økonomiske hensyn – og henviser til den nye aftale om seniorpension, hvor den økonomiske uafhængighed er sikret.

Derudover foreslår Dansk Socialrådgiverforening, at borgerne skal have ret til en afklaring inden for et år. Afklaringsgarantien bør være en kommunal forpligtelse, så borgerne får det rette forsørgelsesgrundlag så hurtigt som muligt, hvilket også er i overensstemmelse med hurtighedsprincippet i retssikkerhedsloven paragraf 3.

Herunder kan du se Dansk Socialrådgiverforenings forslag i hovedpunkter:

- Borgere uden realistiske muligheder på arbejdsmarkedet skal have førtidspension.
- Afklaringsgaranti på et år.
- Arbejdsevnevurderingen skal foretages af socialrådgivere og læger og være fri af økonomiske hensyn.
- Bedre samarbejde mellem jobcenter og sundhedssystem.
- Rehabiliteringsteamet skal have beslutningskompetence.
- Bedre kvalitet og kortere ventetid i ressourceforløb.
- Ret tid førtidspension ved fleksjob under fem timer.
- Revalidering skal bruges mere.
- Den koordinerende sagsbehandler skal styrkes.

Mads Bilstrup Formand for Dansk
Socialrådgiverforening**Ditte Brøndum**Næstformand i Dansk
Socialrådgiverforening

INDSPARK FRA VIRKELIGHEDEN

DEN 1. JANUAR 2020 sad jeg på en kanarisk ø med et glas champagne fra dagen før, kiggede på en lille iPad-skærm og ventede spændt sammen med min kæreste på at høre statsministerens nytårstale. Da Mette Frederiksen så tonede frem, og det viste sig, at hun næsten brugte en hel tale på børneområdet, blev

vores arbejdsvilkår. Vi ved, at sagsbehandlerskift øger risikoen for sammenbrud i anbringelser. Vi ved, at det giver anledning til stor bekymring og frustration, når man får en ny socialrådgiver og skal fortælle sin historie forfra... igen.

Den manglende stabilitet i mange familieafdelinger gør det vanskeligt at skabe kontinuitet både i mødet med familien og i den skriftlige sagsbehandling. Så for alles skyld skal vi have skabt fami-

For alles skyld skal vi have skabt familieafdelinger, hvor folk har lyst til at være i mange år.

jeg meget træt af at være så langt væk hjemmefra. For hvor har der været smæk på siden den tale. Medierne kimede Dansk Socialrådgiverforening ned, og vores formand Mads Bilstrup tog en ordentlig tårn hele vejen rundt i pressen.

Vi har taget positivt imod de politiske budskaber om, at et område, der er så centralt for rigtigt mange af jer medlemmer og så centralt i det sociale arbejde, har fået en så central plads i de politiske drøftelser.

Når vi taler om børns trivsel og tarv, er der to helt centrale omdrejningspunkter for os i Dansk Socialrådgiverforening: Nemlig vores faglighed og

lieafdelinger, hvor folk har lyst til at være i mange år, og hvor man ikke stopper på grund af stress.

I regeringens åbning af debatten om børneområdet vil vores indspark være dem fra virkeligheden. Hvor intentioner møder praksis. Vi bruger jeres historier til at skabe nuancer i debatten. Både med forslag til, hvordan man lovgivningsmæssigt kan skabe bedre kontinuitet for børnene, men det er i høj grad også med forslag til, hvordan man skaber #tidtilsocialarbejde, faglig oplæring og udvikling, så vi socialrådgivere kan holde i mange år.

Med den viden, jeg har om anbringelser af børn, mener jeg ikke, at der er nogen forskningsmæssig evidens for at sige, at vi skal anbringe flere, og at der altså er en masse børn, der skulle have været anbragt som barn, som ikke er blevet det.

Anne-Dorthe Hestbæk

Forsker hos VIVE, politiken.dk

Plejefamilier skal have en ordentlig uddannelse og god støtte for at kunne være de bedste omsorgspersoner for udsatte børn. Som socialrådgiver mener jeg ikke, at det nuværende grundkursus på fire dage og efteruddannelsen på to dage om året er tilstrækkeligt. Der er simpelthen behov for meget mere. Og selvfølgelig skal efteruddannelsen være offentligt finansieret.

Derudover bør der også indføres en obligatorisk støtte ved opstart af en familiepleje. Fx med særlige støtteforløb i de første måneder.

Ditte Brøndum

Dansk Socialrådgiverforenings næstformand, Facebook

Det er ikke kun os socialrådgivere der skal have bedre forhold, det skal forældrene også. Et eksempel kan være § 54 støtte til forældre, får for det meste 4 timer om måneden til støtte. Til at forberede møder, være til møder og efterevaluerer møder. Det slår som skrædder i h..... Det er et så indviklet reformhelvede for forældrene, samtidig med at de er traumatiseret af anbringelse frivillig eller ej.

Bente Keldsen

Socialrådgiver, Dansk Socialrådgiverforenings Facebook-side

I min verden er det eneste, der vil hjælpe, færre sager pr. rådgiver. Hvad hjælper større refundering af kommunernes udgifter til dyre anbringelser, hvis der ikke bliver ansat flere rådgivere? Og kan ikke se hvad det skulle hjælpe under alle omstændigheder. Mindre sager pr. rådgiver og tidlig indsats, hvor svært kan det være.

Berit Wittendorff Hansen,

Socialrådgiver, Dansk Socialrådgiverforenings Facebook-side

I disse dage indløber de første resultater af loven om ulovligt skolefravær, der pålægger kommunerne at tage børnechecken fra de familier, hvor barnet har et for højt fravær. Billedet er tydeligt. Kommunerne melder, at børnechecken i altovervejende grad tages fra de familier, der i forvejen har det sværest. Det er familier, der allerede er i 'systemet', og som ofte kæmper med massive sociale og økonomiske problemer.

Ideen var, at pisen skulle hjælpe forældre med at sende deres børn i skole. I stedet er loven i fuld gang med at underminere den tillid mellem borger og myndighed, vi ellers er så stolte af i Danmark, og som resten af verden hylder, hver gang Danmark kåres til at ligge helt i top på forskellige 'lykkelister'.

Lars Holmboe

Lærer, politiken.dk/skoleliv

Anne Jørgensen
Formand, Region Syd

Rasmus Balslev
Formand, Region Øst

Trine Quist
Formand, Region Nord

ETIK - TAK

DA JEG BLEV UDDANNET

socialrådgiver for snart 20 år siden, var etik ikke noget, vi talte så meget om i det daglige ude på arbejdspladserne. Jeg kan huske, at der på en kollegas kontor hang en plakat med en slags "etikken ti bud", som DS stod bag. Jeg så på den plakat hver dag, men vi talte aldrig om det – etikken. Om vores etiske overvejelser og dilemmaer. Og det var ikke, fordi de etiske udfordringer ikke fandtes. Men måske var vi ikke så bevidste om dem – eller måske var der på arbejdspladsen ikke rum til, at vi kunne drøfte dilemmaerne.

Jeg ved ikke, hvad årsagen var. Men jeg ved i dag, at drøftelser om etik er vigtige – for os, for de borgere, som vi arbejder med, og for vores fag i det hele taget. Og jeg oplever heldigvis, at fokus på etikken er langt større i dag. På socialrådgiverens etik som professionel, på etiske dilemmaer i det sociale arbejde og ikke mindst de etiske dilemmaer, som rammerne for det sociale arbejde skaber. I et arbejdsfelt med høj kompleksitet, meget bureaukrati og mange modsatrettede krav, kommer professionsetikken til at spille en rigtig stor rolle som redskab til refleksion og som "vejleder".

Etik er tilbage som noget, man taler meget om blandt de studerende, kan jeg høre ude på uddannelsesstederne, men også i praksis ude på arbejdspladserne. I Region Nord arbejder vi med at støtte og styrke dette fokus. Det gør vi blandt andet igennem de temaer, som vi sammen med VIA University College sætter

Jeg håber, at der også bliver rum til etisk refleksion på arbejdspladserne

på dagsordenen til vores fælles "Aktualitetsforedrag".

Således var temaet på det seneste foredrag "Perspektiver på etik i socialt arbejde", og med det næstkommende foredrag sætter vi fokus på "Ethiske udfordringer, når det sociale arbejde digitaliseres". Vi sætter også etik på dagsordenen, når vi til vores mini-socialrådgiverdag "Faglig Udsyn" den 13. marts har gjort socialrådgivernes arbejdsmiljø til hovedtema.

Jeg glæder mig over, at vi kan skabe rum til, at vi som faggruppe sammen kan have fornyet fokus på etiske refleksioner. Og så håber jeg meget, at det kan og vil brede sig – så der også bliver rum til etisk refleksion på arbejdspladserne.

Ida Louise
Jervidalo

Karina Rohr
Sørensen

René
Nielsen

Louise
Marie Friis

Udviklingskonsulent i SAND – De hjemløses Landsorganisation og formand for DS' Faggruppen for Hjemløse

Fra hotelhjemløs til sofasurfer

Jeg har haft en usædvanlig sag i Slagelse. En forpagter kontakter mig, da hun er bekymret for de udsatte borgere, som bor på hendes hotel, da de snart skal smides ud af kommunen.

Jeg undrer mig over, at kommunen henviser de hjemløse til hotellet. Og nu arbejder samme kommune indædt på at smide borgerne ud. Nogle af borgerne har boet på hotellet i årevis med en meget sporadisk indsats fra kommunen. Jeg sætter mig i mit rullende kontor for at møde én af de hotelhjemløse.

Sammen med en bisidder fra SAND møder jeg Viggo – en ung mand, som bøvler med forskellige psykiske lidelser. Han ønsker sig en lejlighed, så han kan få sine børn på besøg. Viggo har en dygtig mand fra Jobcenteret tilknyttet, som beretter, at han kun kan hjælpe Viggo med uddannelse og arbejde.

Sammen optrevler vi, hvilke instanser i Slagelse, der er involveret i Viggos sag. Vi går også i dialog med medlemmer af byrådet. Inden længe har vi opklaret, at det er Miljø- og Teknikforvaltningen, der mener, at det er ulovligt at bo på hotel i mere end seks uger, samt at det er "Rådgivning og Udbetaling", der har henvist Viggo til hotellet. Og at det er "Handicap og Psykiatri", der har med udsatte borgere at gøre.

Det står klart, at ingen af førnævnte grene af forvaltningen har et samarbejde på tværs, og derfor har Viggo ikke modtaget en social indsats. Mens vi undersøger sagen, bliver Viggo modløs og opgivende. Han kan ikke håndtere den usikre boligsituation kombineret med tovtækkeriet mellem de forskellige grene af forvaltningen. Han forlader derfor hotellet og bliver sofasurfer på må og få. Miseren får mediemæssig bevågenhed, og jeg har sjældent oplevet så handlekraftig en kommune. På mindre end to uge har Viggo fået tilbud om en lejlighed.

Jeg vil i den kommende tid fokusere på de mange andre hjemløse, som ufrivilligt bor på campingpladser, vandrehjem og hoteller. For sagen i Slagelse er ikke unik.

Trine Schultz
Professor (mso) i
Socialret ved AAU, Social
Law Research Centre.
Forsker i social-
forvaltningsret, med
særlig fokus på børne-
og ungeområdet

Søren Blæsbjerg
Studielektor i Socialret
ved AAU, Social Law
Research Centre.
Forsker i socialforvalt-
ningsret, med særlig
fokus på udsatte-, han-
dicap- og ældreområdet

John Klausen
Professor (mso) i
Socialret ved AAU, Social
Law Research Centre.
Forsker i socialforvalt-
ningsret, med særlig
fokus på forsørgelse
og beskæftigelse

Når et barn anbringes akut efter fødslen

En tvangsmæssig anbringelse direkte fra fødegangen vil typisk være en formandsbeslutning – og betingelserne har givet anledning til tvivl i praksis.

Tvangsanbringelser

Formandsbeslutninger træffes i cirka 20 procent af alle tvangsanbringelser. Hvor mange af disse sager, der vedrører nyfødtes anbringelse, er der ikke offentliggjort statistik på. Det er dog interessant, at kun halvdelen af (alle) påklagede formandsafgørelser, som er godkendt i børn- og unge-udvalget, stadfæstes af Ankestyrelsen.

En stor del af de ophævede afgørelser handler ifølge Ankestyrelsen om tvangsanbringelse af nyfødte. Dette er markant set i lyset af, at næsten alle af børn- og unge-udvalgets afgørelser om tvangsanbringelse, stadfæstes af Ankestyrelsen (97-98 procent).

Læs mere i Justitias rapport:

Tvangsanbringelser – retssikkerhed i en kompliceret beslutningsproces, 2018, og i Nyt for Ankestyrelsen nr. 6, 2019, hvor der er givet en række eksempler på "et øjeblikkeligt behov" ved fødslen.

I 2007 blev anvendelsesområdet for reglerne om særlig støtte til børn og unge i Serviceloven udvidet til at omfatte "vordende forældre". Formålet var ifølge forarbejderne at sikre den tidligst mulige indsats, og der var blandt andet fokus på, at det kunne "være nødvendigt at anbringe et barn direkte fra fødegangen". Der var imidlertid ingen overvejelser omkring den situation, at en tvangsmæssig anbringelse direkte fra fødegangen typisk vil være en formandsbeslutning efter servicelovens § 75. Det er således uomtalt, hvornår de yderligere krav, som følger heraf, er tilstede.

Formandsafgørelser efter § 75, har typisk sigte på akutte situationer, hvor der er konstateret et faremoment ved forældrenes manglende omsorg for barnet, og hvor myndighederne er nødt til at gribe ind af hensyn til beskyttelsen af barnet. Akut anbringelse af nyfødte udgør et særligt område for denne type af indgribende beslutninger. Spørgsmålet er, om det er et særligt hensyn i sig selv, at der er tale om et nyfødt barn, og i givet fald, hvordan dette indgår i vurderingen af den akutte anbringelse, herunder i afvejningen af modsatrettede hensyn.

Usikkerhed i praksis

Det viser sig, at der er stor usikkerhed om spørgsmålet i praksis. Ankestyrelsen traf i 2017 en principiel afgørelse (15-17) om adgangen til at anbringe et barn akut fra fødegangen, og har udgivet to artikler, hvor gældende ret er blevet præciseret (2016 og 2019).

Ankestyrelsens principafgørelse er i nogle kommuner blevet opfattet som en skærpelse af hidtidig praksis, og giver anledning til undren,

da det ses som en uhensigtsmæssig begrænsning i adgangen til at forebygge såvel fysiske som psykiske skader på nyfødte.

Centralt er det, at der skal noget yderligere til end dokumentation for et tvangsmæssigt anbringelsesgrundlag efter § 58. En forudsætning for at træffe en foreløbig afgørelse om tvangsmæssig anbringelse fra fødslen er, at midlertidig støtte i hjemmet ikke kan afhjælpe problemerne, indtil sagen kan behandles på børn- og unge-udvalgs møde. Denne vurdering kan umiddelbart minde om den proportionalitetsvurdering, som er knyttet til en tvangsmæssig anbringelse efter § 58. Men situationerne og formålene er forskellige, hvilket udtrykkes ved, at der i § 58 skal ske en vurdering af "risikoen" og i § 75 af det "øjeblikkelige behov".

Ved en tvangsanbringelse bliver det afgørende, om barnets generelle/fremtidige behov kan dækkes ved at give hjælp og støtte "i hjemmet". I relation til formandsbeslutningen vil vurderingen snarere gå på, om hjælpen "i hjemmet" kan dække det akutte behov for hjælp – altså indtil der kan afholdes et møde i børn- og unge-udvalget.

Situationer, hvor tvangsanbringelse skal ske direkte fra fødegangen, må således ifølge Ankestyrelsens praksis anses for at være begrænset til få tilfælde. Ved en akutanbringelse vil der yderligere skulle konstateres et egentligt "faremoment".

Læs mere: Emnet er behandlet mere indgående af T. Schultz og H. Hartoft i artiklen "Akut anbringelse af nyfødte", Juristen, nr. 2, 2019.

Øjeblikkeligt behov

Efter § 75 kan formanden for børn- og unge-udvalget træffe en foreløbig afgørelse om tvangsanbringelse efter § 58, "som af hensyn til barnets eller den unges øjeblikkelige behov ikke kan afvente, at sagen behandles i børn- og unge-udvalget". Afgørelsen skal godkendes af udvalget inden syv dage og gælder derefter i en måned.

Ankestyrelsens principafgørelse 15-17 fastslår, at det er en betingelse for at træffe en formandsbeslutning om tvangsanbringelse umiddelbart efter fødslen eller under ophold på hospitalet, at der er "et øjeblikkeligt behov hos barnet for, at forældre og barn bliver skilt ad".

DEBAT

Du kan maille til
redaktionen@socialraadgiverne.dk.

Deadline for læserbreve til nr. 02/20 er 18. februar klokken 9.00
Maks 1900 anslag inkl. mellemrum

NÅR BØRN BLIVER REDSKAB TIL STRAF

Af Signe Færch

Socialrådgiver i Børn og familie, Gentofte Kommune.

Medlem af Dansk Socialrådgiverforenings hovedbestyrelse.

"Når regeringen vil forpligte kommunerne til at anbringe "fremmedkrigeres" børn, så bryder de med grundlæggende socialfaglige og lovgivningsmæssige principper i arbejdet med udsatte børn.

I dag kan et barn anbringes uden forældrenes samtykke, hvis der er "en åbenbar risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade." Fokus er på barnet. Og lovgivningen slår fast, at den socialfaglige vurdering skal knytte sig til barnets trivsel.

De børn, som regeringen vil fjerne fra hjemmet, vil altså allerede i dag kunne anbringes, hvis deres sundhed eller udvikling lider alvorlig

straffe forældrene. Borte er fokus på barnet.

Regeringen hævder, at forslaget handler om at beskytte børn. Socialminister Astrid Krag skriver på sin Facebook-side, at "vi må gøre, hvad der skal til for at skærme børnene mod værdier, der slet ikke hører hjemme her i Danmark. Også selvom det er store indgreb." Men her er ministeren på vej ned ad en meget farlig sti. For præcis hvor anderledes værdier skal familier have, før staten skal anbringe børnene? Hvad med medlemmer af højreradikale grupper? Medlemmer af Jehovas Vidner?

I dag er det et grundlæggende princip i arbejdet med udsatte børn, at vi ser

”
Når regeringen vil forpligte kommunerne til at anbringe "fremmedkrigeres" børn, bryder de med grundlæggende socialfaglige og lovgivningsmæssige principper.

skade, efter de regler, der gælder for alle børn i Danmark.

Men nu nedsætter regeringen et udvalg, der skal finde frem til, hvordan der kan komme en større grad af automatik, så fremmedkrigeres børn skal anbringes uden samtykke. Det drejer sig altså om familier, hvor der ikke i dag er grundlag for at anbringe barnet, men hvor regeringen ønsker at

på barnet og på forældrenes handlinger i relation til barnet. Uanset hvor uenige vi kan være med forældrene i deres livssyn. Uanset hvor anderledes værdier, de måtte have.

Hvis regeringen vil være på børnenes hold, må de droppe forslaget. Få fokus tilbage på barnets tarv og stop med at bruge børn som redskaber til at straffe de voksne.

MIT ARGUMENT

Har du et **skarpt argument** på max. 700 anslag inkl. mellemrum, så skriv til os på argument@socialraadgiverne.dk

Rikke Wezelenburg

Socialrådgiver, Frederiksberg

NEJ TIL SKYTTEGRAVSRETORIK

Hvis side står jeg på, hvis jeg ikke følger statsministeren? Er jeg så på hold med de forældre, som misrøgter deres børn, sælger dem til prostitution og udsætter dem for vold? Eller er jeg på hold med de professionelle, som ikke 'træder i karakter', men giver de samme forældre for mange chancer, tager for mange hensyn og lader børn i stikken?

Er det overhovedet muligt at sige nej tak til at følge med statsministeren over på det, som hun kalder børnenes side? Det håber jeg, for hvis vi blindt følger præmissen om de modstående sider, ledes vi lige ind i de skyttegravskrige, som i forvejen alt for ofte omgiver udsatte børn.

Uddrag af debatindlæg i Politiken

Kraftig jobvækst er ikke nok – der er behov for målrettede indsatser

Trods stor fremgang på det danske arbejdsmarked er 71.000 personer langt fra arbejdsmarkedet. Størstedelen er kontant-hjælpsmodtagere. I 2018 fandt kun hver tiende langt fra arbejdsmarkedet ordinær beskæftigelse. Det viser, at der er behov for målrettede indsatser for at hjælpe flere ind på arbejdsmarkedet.

Af Emilie Agner Damm
Senioranalytiker i
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
ead@ae.dk

SIDEN 2013 har der været fremgang på det danske arbejdsmarked. Beskæftigelsen er steget næsten uafbrudt og en kvart million personer er kommet i job. Paradoksalt nok har udviklingen ikke betydet, at antallet af personer langt fra arbejdsmarkedet er aftaget betydeligt.

Antallet af personer langt fra arbejdsmarkedet har ligget stabilt højt, siden krisen slog igennem, og de nyeste tal fra 2018 viser, at der var cirka 71.000 personer i gruppen.

Illustration: Morten Voigt

Størrelsen af gruppen varierer med konjunkturerne og steg netop i årene efter krisens begyndelse. Størstedelen af gruppen er kontant-hjælpsmodtagere, hvoraf langt de fleste er vurderet aktivitetsparate. At være aktivitetsparat vil sige, at man ifølge jobcenterets vurdering ikke umiddelbart er parat til at tage et job. I perioden 2008-2010 var der omkring 45-50.000 personer langt fra arbejdsmarkedet, og siden 2014 har niveauet ligget på 70-80.000 personer.

I 2008 var Danmark på toppen af en højkonjunktur, og der var god gang i det danske arbejdsmarked. Dengang fik lidt flere foden ind på arbejdsmarkedet, og det kan formentlig i høj grad forklares af de gode konjunkturer. Fra 2009 ramte den økonomiske krise Danmark, og det afspejler sig i et fald i både beskæftigelsen og et fald i overgangen til ordinær beskæftigelse blandt personer langt fra arbejdsmarkedet.

Definition:

Langt fra arbejdsmarkedet

Personer langt fra arbejdsmarkedet er defineret som dem, der har været i beskæftigelse i mindre end 20 pct. af året, og som hverken er selvstændige eller studerende. Såfremt personerne har en partner, er man kun en del af gruppen, hvis ens partner ligeledes har været uden for arbejdsmarkedet i mindst 80 pct. af året tre år i træk. Der ses bort fra personer, som modtager førtidspension eller er i skånejob, fleksjob eller ressourceforløb

I 2018 – cirka fem år inde i opsvinget – var det kun knap 11 procent af dem langt fra arbejdsmarkedet, der overgik til ordinær beskæftigelse. Selv i gode tider er det altså kun omkring hver tiende, som får foden ind på arbejdsmarkedet, og niveauet i 2018 er lavere end niveauet i 2008.

Selvom gode tider på arbejdsmarkedet øger overgangen til beskæftigelse for personer uden arbejdsmarkedstilknytning, viser tallene dog, at højkonjunkturer ikke alene kan løse problemet med at få de her personer i beskæftigelse. Der er simpelthen en gruppe af mennesker, som ikke får glæde af den generelle fremgang på arbejdsmarkedet.

Uden job i 10 år

Af de 71.000 mennesker langt fra arbejdsmarkedet er der en stor gruppe, som har stået uden for arbejdsmarkedet gennem en meget lang periode – faktisk fra før finanskrisen ramte Danmark. Gruppen af personer langt fra arbejdsmarkedet er defineret ved, at de har været uden for beskæftigelse i mindst 80 procent af året de seneste tre år.

Knap hver femte i gruppen har stået uden beskæftigelse i 10 år eller længere. Tallene viser, at det er svært for personer, der har været uden for arbejdsmarkedet i tre år eller længere at finde ordinær beskæftigelse.

Der er altså mange, som ikke umiddelbart finder beskæftigelse – selv når der er gang i arbejdsmarkedet, og det er til trods for, at flere erhvervsorganisationer har talt om mangel på arbejdskraft. For at finde fodfæste på arbejdsmarkedet er de afhængige af de indsatser, de modtager.

Behov for opkvalificering

Der er brug for indsatser målrettet den enkeltes udfordringer. Lige som man skal reparere taget, når

solen skinner, er de gode tider på arbejdsmarkedet et godt tidspunkt til at give disse mennesker de indsatser, de har brug for til at træde ind på arbejdsmarkedet.

Vi skal forbedre den aktive arbejdsmarkedspolitik for de mest udsatte grupper, hvor indsatsen ofte ikke er tilstrækkelig målrettet arbejdsmarkedet, og hvor man alt for sjældent sender overførselsmodtagere i virksomhedsrettede forløb på private virksomheder.

Samtidig bliver opkvalificering kun vigtigere og vigtigere. Gennem de seneste 20 år er andelen af ufaglærte på arbejdsmarkedet halveret. Ser vi ind i fremtiden, viser vores prognoser, at antallet af ufaglærte job vil falde yderligere. Trods generel fremgang på arbejdsmarkedet, forventer vi, at der i løbet af de næste tre år vil for-

”De næste tre år vil der forsvinde mere end 30.000 ufaglærte job”

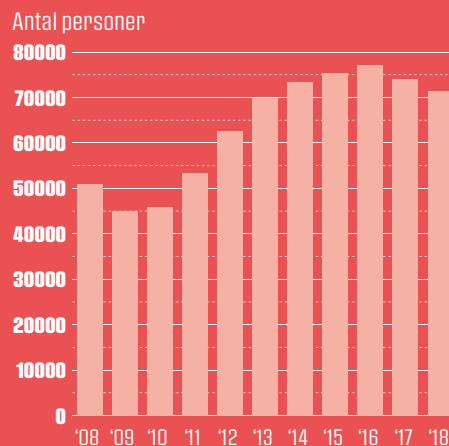
svinde mere end 30.000 ufaglærte job. Det understreger behovet for opkvalificering, som kun forøges fremover.

Mange af personerne har været væk fra arbejdsmarkedet i mange år. Skal vi komme i mål med at opkvalificere denne gruppe, så de dermed får bedre muligheder, skal vi mange gange også begynde et andet sted. Mange har brug for indsatser af mere social karakter. Derfor er det vigtigt, at indsatserne bliver målrettet den enkeltes udfordringer. Det kræver både dygtige socialrådgivere, men også en politisk prioritering, der sikrer, at der er ressourcer til de enkelte personer og indsatser.

Overblik i tal

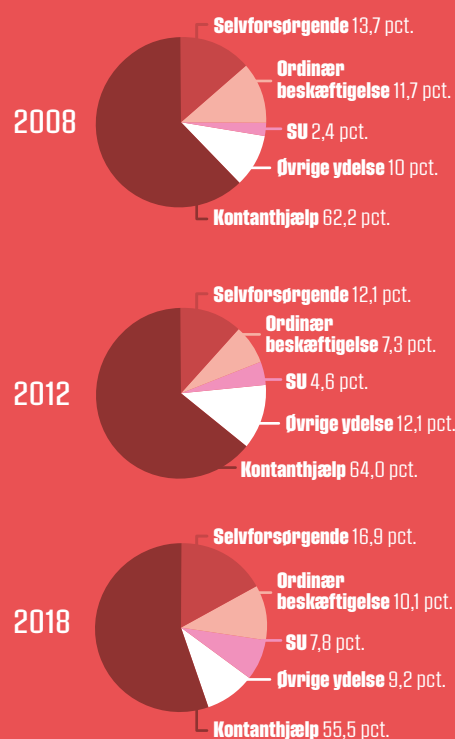
Langt fra job

Figuren viser antallet af 25-55-årige, som forud for året har været uden for beskæftigelse mindst 80 pct. af året tre år i træk. Trods stigende beskæftigelse siden 2013, er antallet af personer langt fra arbejdsmarkedet ikke faldet markant.

Arbejdsmarkedsstatus

Figuren viser arbejdsmarkedsstatus i 2008, 2012 og 2018 for de personer, der i de tre forudgående år har været uden for beskæftigelse mindst 80 procent af året. Andelen af personer langt fra arbejdsmarkedet, der overgik til ordinær beskæftigelse, er markeret med lysegråt i de tre søjler.

”TID TIL ARBEJDET GIVER PLADS TIL FAGLIGHEDEN”

TID TIL
BORGEREN

TIDTILSOCIALTARBEJDE.DK

Når arbejdet hverken er styret af økonomi eller kassetænkning, når socialrådgiverne får **mulighed for at bruge og udvikle deres faglighed**, når kollegaen altid har tid til at sparre om en svær sag, så styrker det både **arbejds miljøet** og kvaliteten i arbejdet.

Efter en undersøgelse viste, at hver tredje socialrådgiver er stresset, lancerede Dansk Socialrådgiverforening kampagnen *Tid til socialt arbejde* for at sætte fokus på socialrådgivernes arbejdsmiljø.

Først beskrev socialrådgiverne konsekvenserne af den manglende tid til arbejde. Nu er tiden kommet til de positive historier. Dansk Socialrådgiverforening bringer begge dele videre til de politikere, som har ansvaret for at sikre, at alle socialrådgivere får et godt arbejdsmiljø.

Rigtig mange socialrådgivere har i kampagnen *Tid til socialt arbejde* skrevet ind og fortalt om konsekvenserne af at mangle tid til deres arbejde. Samlet set sender det et meget stærkt budskab om massive problemer med arbejdsmiljøet, som Dansk Socialrådgiverforening bærer videre til politikerne.

Af Lærke Øland Frederiksen
Illustration: Palle Peter Skov

Men det budskab står endnu stærkere, når det bliver suppleret med fortællinger om, hvad der virker. Derfor har Dansk Socialrådgiverforening også bedt de socialrådgivere, som har et godt arbejdsmiljø, om at skrive ind med deres erfaringer, så politikerne også kan se, hvor langt socialrådgivere kan nå med udsatte mennesker, når de får tiden og rammerne til det.

Kollektiv viden i spil

En af de socialrådgivere, der har skrevet ind til Dansk Socialrådgiverforening og fortalt om sit gode arbejdsmiljø, er Rasmus Greve Andreasen. Han arbejder med ressourceforløb i jobcenteret i Thisted og skriver blandt andet, at der på hans arbejdsplads er en tone, der gør, at alle fra sagsbehandler til sektionschef kan hjælpe hinanden og tale sammen, også om de svære ting.

– Vi kan tage pis på hinanden og samtidig snakke om alvorlige emner. Jeg føler altid, at jeg kan gå til mine kollegaer med de svære ting, for eksempel når de etiske dilemmaer begynder at blive lidt nærgående, siger han.

Selv om der kan være travlt i afdelingen, tager socialrådgiverne sig af og til tid til at drikke morgen-

kaffe sammen, og når de har en lang dag om torsdagen, bliver der også tid til at spise kage sammen om eftermiddagen, siger Rasmus Greve Andreasen.

Hver tredje uge holder socialrådgiverne makkerskabsmøde, hvor de diskuterer deres sager. Men i det daglige arbejde kan Rasmus Greve Andreasen altid spørge en mere erfaren kollega til råds, hvis han kommer i tvivl om noget.

– Så kan de sige, at de ville gøre det samme, eller har du overvejet den mulighed herovre? På den måde kommer den kollektive viden i spil i den individuelle sagsbehandling, og det er med til at løfte kvaliteten af mit arbejde, siger han.

Udgangspunkt i mennesket

Tiden og overskuddet til at hjælpe hinanden med de svære overvejelser var også kendetegnende for arbejdsmiljøet, da Dorthe Boddum arbejdede i Familieafdelingen i Jammerbugt Kommune. I dag er hun selvstændig konsulent og tager rundt til forskellige kommuner, hvor hun ser meget brandslukning og kassetækning. Men sådan var det ikke for et par år siden, da hun arbejdede i Modtageenheden i Jammerbugt Kommune.

Her sad hver socialrådgiver med mellem 30 og 35 sager ad gangen, mens de i børnegrupperne sad med omkring 25 sager. Det gav mulighed for en helt særlig måde at arbejde på, som byggede på socialrådgivernes evne til at mentalisere. Dorthe Boddum forklarer mentalisering som det, at man har andre menneskers sind på sinde, og at man tager udgangspunkt i mennesket i stedet for økonomien og kasserne.

– Når man bevidst træner denne måde at tænke på med samarbejdspartnere og borgere, så kan man ikke

lade være med selv at begynde at bruge det i hverdagen, og så kommer der bare helt umærkeligt en bedre stemning og et større overskud, siger hun.

Den positive spiral

Det gode arbejdsmiljø var ifølge Dorthe Boddum en utilsigtet positiv bivirkning af den måde, socialrådgiverne arbejdede på.

– Det handler om at sætte mennesket først og ikke møde andre mennesker med et skema, mens man sidder og kigger ind i en computer. Men det er også en måde at lave systematisk sagsbehandling på, siger hun.

Dorthe Bodum og hendes kollegaer holdt fællesmøder om de alvorlige sager hver uge og planlagde, hvad der skulle ske i sagerne.

– Det skabte arbejdsro, fordi socialrådgiverne ikke rendte efter sagerne og slukkede brande, men

gik foran deres sagsstammer, siger hun.

En forudsætning for denne systematiske sagsbehandling var nogle tydelige og gennemskuelige retningslinjer og afklaring af, hvem der har kompetence til hvad.

– Når der er tydelige rammer, så bliver man tryk og rolig, og det giver overskud. Så begynder man lige så stille at have øget evne til mentalisering. Og når du bliver mødt mentaliserende, så afføder det mentalisering. Det er en opadgående spiral, jeg ser det bare ikke praktiseret ret mange steder, siger hun.

Arbejdsmiljøets største fjende er ifølge Dorthe Boddum, hvis det er økonomien, der styrer.

– Hvis lederen sidder med regnearkene og har mistillid til sine medarbejdere, hvis vi begynder at putte ting i kasser og lave lister, så bliver det en nedadgående spiral, siger hun.

Jeg føler altid, at jeg kan gå til mine kollegaer med de svære ting, for eksempel når de etiske dilemmaer begynder at blive lidt nærgående”.

Rasmus Greve Andreasen, socialrådgiver på jobcenteret i Thisted

HVER 3. SOCIALRÅDGIVER ER STRESSET

Et alt for højt arbejdstempo og en oplevelse af ikke at have mulighed for at hjælpe udsatte borgere så godt, som de gerne vil, er hverdag for mange af landets socialrådgivere. Hver tredje socialrådgiver er ifølge en undersøgelse ofte eller hele tiden stressede.

Undersøgelsens hovedkonklusioner er:

- 31% af socialrådgiverne er stressede hele tiden eller ofte.
- Værst står det til i de kommunale forvaltninger på børne-familieområdet (44%) og beskæftigelsesområdet (35%).
- 61% af socialrådgiverne har en stor eller meget stor arbejdsmængde.
- 28% af socialrådgiverne arbejder i et højt eller meget højt arbejdstempo.
- 63% af de socialrådgivere, som har et meget højt arbejdstempo, har en lav eller meget lav mulighed for at levere kvalitet i arbejdet.

Kilde: "Socialrådgivernes psykiske arbejdsmiljø – stress, arbejdspress og muligheden for at levere kvalitet i arbejdet", COWI.
Læs undersøgelsen på socialraadgiverne.dk/publikationer.

3 FORTÆLLINGER: **VI HAR TID TIL VORES ARBEJDE**

Vi har udvalgt tre fortællinger fra kampagnen *Tid til socialt arbejde*, hvor socialrådgiverne har mulighed for at udfolde deres faglighed, fordi de har tid til deres arbejde. De gode historier vil blive bragt videre til politikerne sammen med eksempler fra de arbejdspladser, hvor der ikke er tid til at udføre arbejdet ordentligt.

1 TID TIL AT INDDRAGE FORÆLDRE OG NETVÆRK

Jeg er uddannet socialrådgiver og har arbejdet som myndighedsrådgiver i børne- og familieafdelinger i syv år, og her mangler der tid til godt socialt arbejde. Men i de sidste to år har jeg udelukkende arbejdet med familierådslagninger, og her har der været god opbakning fra ledelsen og det politiske system, og jeg har den nødvendige tid til min rådighed.

Der er tid til planlægningen med forældre og ikke mindst børnene og de unge. Der er tid til inddragelse af familie og netværket, jeg besøger bedsteforældre, onkler, tanter, søskende, naboer, venner og så videre.

I modellen er der fokus på det, der fungerer, hvem der kan kompensere for det, der mangler omkring barnet og hvordan. Og der er fokus på input fra familie og netværk om det behov, barnet og forældrene har. Til rådslagningen planlægger barn, familie og netværk løsninger på nogle spørgsmål, som socialrådgiver har lavet sammen med barnet.

Jeg møder et netværk, der er glad for muligheden for inddragelse, som måske i mange år har tænkt over, hvordan de kan tilbyde deres støtte og opbakning til børn og forældre. De bruger ord som "taknemmelig", og at familien og netværket er kommet tættere på hinanden.

Jeg ser, at modellen giver energi til forældre og børn. Jeg ser, at børnene kommer i trivsel, og så ser jeg, at kommunikationen mellem socialrådgivere og forældre, børn og netværk bliver løsningsfokuseret. Forældrene begynder at skrive til rådgiverne om det, der nu lykkes omkring barnet.

Alt dette giver selvfølgelig et godt arbejdsmiljø og oplevelsen af, at arbejdet lykkes.

Socialrådgiver i en børne- og familieafdeling

2 TID TIL FORDYBELSE OG FAGLIG UDVIKLING

På min arbejdsplads arbejder vi tværfagligt læger, psykologer og socialrådgiver. Mit arbejde er hovedsagelig vejledning i forhold til borgere, der ikke længere kan fortsætte deres arbejde som tidligere på grund af sygdom. Jeg er sparringspartner for de borgere, der har brug for det.

Vi har tid til vores arbejde, tid til fordybelse og faglig udvikling. I perioder kan der være pres på, men vi har lov til at prioritere vores opgaver, så vi ikke "vælder". De, der ikke selv er gode til den proces, kan naturligvis få hjælp til at prioritere opgaverne.

Vores arbejdsmiljø er fast punkt på dagsordenen på vores ugentlige personalemøder. Alle opståede problemer for-

søges løst her og nu, hvis det er muligt, eller i en proces over en periode. Vi har ligeledes "ugens succeshistorie" som fast punkt på personalemøder for at fremme de positive historier. Vi har et trivselsudvalg, der arbejder med at fremme trivsel og sociale sammenhænge på vores arbejdsplads.

Socialrådgiver i en arbejdsmedicinsk klinik

3 TID TIL AT TÆNKE UD AF BOKSEN

Jeg sidder selv i et projekt, hvor vi hver har 20 borgere, som har sager på tværs af social- og beskæftigelsesafdelingen, så vi sikrer, at borgerne har få kontakter ind i kommunen. Dette giver TID til fordybelse i den enkelte sag, muligheder for at tænke uden for boksen, så der ikke skabes standardløsninger til mennesker, som ikke passer ind i standarder. Derudover giver det et godt arbejdsmiljø at:

- Alle i huset hilser.
- Jobcenterchefen har skaffet et bordfodboldbord, så han indbyder til fællesskab og sjov.
- Humoren fylder meget.
- Der er TID til borgere, kollegaer og til faglig fordybelse.
- Mangfoldighed på arbejdspladsen. Religion, herkomst og handicap afspejler de borgere, vi har.

Socialrådgiver i et Jobcenter

DS har brug for dine oplysninger

Dansk Socialrådgiverforening (DS) har brug for dine oplysninger, så vi kan kontakte dig.

DS får ikke automatisk oplysninger om din e-mail, dit telefonnummer, hvor du arbejder, om du er ledig eller andet. Vi kan kun få dem fra dig, så det er vigtigt, at du løbende ajourfører dine oplysninger i vores selvbetjening – Dit DS – på medlem.socialraadgiverne.dk

Hvis du har brug for hjælp til Selvbetjeningssystemet, kan du sende en mail til medlem@socialraadgiverne.dk eller kontakte medlemssystemet mellem kl. 9-12 på **33 38 61 76**.

NARRATIVEPERSPEKTIVER

anne@narrativeperspektiver.dk

Østerbrogade 29 3sal
2100 København Ø
tlf. 22160063

PARTERAPI - FOKUS PÅ EMOTIONELLE FORTÆLLINGER

Workshop 2 dage • 2. & 3. April 2020 • Pris 2.300 kr.

Træning i mentalisering og det emotionelle sprog. Par i konflikt.

FAMILIETERAPEUT UDD. 1. ÅR - KØBENHAVN 2020

12 hele dage • Start 4. Marts 2020 • Pris 21.500 kr.

Familieterapeutuddannelsen for dig som arbejder m. familier & børn.

INTENSIV NARRATIV SAMTALE KURSUS

4 hele dage • 18. -21. Februar 2020 • Pris 5.900 kr.

Træning af samtalepraksis på højt niveau, terapeutiske greb og teknik.

DAVID MARSTEN - USA

Workshop 1 dag • 4. Maj 2020 • Pris: 1500 kr.

Børnsamtale, magisk realisme, narrativ terapipraksis med børn/unge.

TAVLEBRUG • det visuelle udsyn i samtaler

Workshop 1 dag • 8. Oktober 2020 • Pris 1.500 kr.

Træning i tavlebrug ift. narrativ samtaleteknik, fortællinger og figur.

PARFORHOLD OG SEXUALITET

Workshop 2 dage • 31. September & 1. Oktober 2020 • Pris 2.900 kr.

Narrative parterapi, teori og praksisøvelser og sexualterapi i praksis.

Underviser: Karina Lins og Anne Saxtorph

narrativeperspektiver.dk

Ørnehøj er et helhedsorienteret botilbud med undervisning, arbejds- og botræning til borgere med særlige behov.

PÅ ØRNEHØJ BETRAGTES HVER BEBOER
ELLER STU-ELEV SOM ET UNIKT MENNESKE,
DER HAR KRAV PÅ EN LØSNING TILPASSET
LIGE PRÆCIS DE BEHOV, DEN ENKELTE HAR

**RING PÅ 5531 2500 ELLER
LÆS MERE PÅ ØRNEHOJ.DK**

Film

Ghettoens liv og magtbalancer

I instruktøren Ladj Lys 'Les Misérables' er en gruppe unge, sorte drenge fra den socialt belastede forstad Montfermeil taget ind til centrum af Paris for at se VM-finalen i fodbold i 2018 og fejre sejren sammen med resten af byen. De føler sig som franskmænd og som en del af fællesskabet, men da de kommer hjem til Montfermeil, er alt igen, som det plejer: De er de

udstødte, de elendige. Politibetjenten Stéphane er ny i distriktet, men sættes hurtigt ind i sagerne af sine nye kolleger, Chris og Gwada, der ikke går af vejen for at bøje reglerne. Da politiet under en aktion filmes af en ung drengs drone, truer situationen med at blive meget alvorlig. Filmen giver indblik i ghettoens liv og magtbalancer.

Les Misérables

Instruktion: Ladj Ly
Manuskript: Ladj Ly,
Giordano Gederlini,
Alexis Manenti

Podcast

Statsministerens nytårstale - forskning og faglighed
Københavns Professionshøjskole (2020)
Varighed: 36 min.
Lyt med på alumne.
kp.dk/podcast

Podcast

Klassens time
UNICEF Danmark
Varighed: 30 min.
Lyt med på
podbean.com

Podcast

Nej, computerspil er ikke heroin
Med Lone Frank
Varighed: 59.37 min.
Lyt med på weekend-
avisen.dk/podcast

Dokumentar

Indefra med Anders Agger: Ghetto (2019)
Varighed: 43 min.
Se med på dr.dk/dokumentar

Hvad ved vi?

Velfærdsprofeten episode 11 sætter med udgangspunkt i statsministerens nytårstale fokus på eksisterende viden om og praksis på anbringelsesområdet. Til at hjælpe med at blive klogere på det, har værterne inviteret jurist og ph.d. Idamarie Leth Svendsen og docent fil. dr. Frank Ebsen. Tidligere næstformand i Dansk Socialrådgiverforening Niels Christian Barkholt deltager også.

Børns bekymringer

I en podcastserie på 12 afsnit sætter danske skoleelever dagsordenen. Her vil to elever sammen med værten Sofie Østergaard og en ekspert finde løsninger på et tema, som eleverne selv har valgt. De tre første afsnit ligger klar til download og omhandler Ensomhed på sociale medier med Astrid Haug, Mobning med Helle Rabøl Hansen og Perfektionskulturen med ungdomsforsker Noemi Katznelson.

Spilkultur

WHO har indført »computer-spil-afhængighed« som en diagnose, men er det rimeligt? Ideen gjorde sin entre i forskningen som en vittighed, men blev taget bogstaveligt af forskere uden forstand på spil. Psykolog og spilforsker Rune Kristian Lundedal Nielsen opridser de vilde påstande om skadevirkninger, går evidensen efter i sømmene og ser på om, der i virkeligheden er positive effekter at hente i spilkulturen.

Gellerup som ghetto

Boligområdet Gellerup ved Aarhus er - ifølge regeringen - en af de såkaldte hårde ghettoer. Anders Agger kører igennem bydelen hver dag, når han skal på arbejde. Nu stopper han op for at besøge Gellerup i tre dage. Han møder både Abdinasir Jama Muhamed og Mustafa Faour, der begge forsøger at bryde med fordommen. Og han møder et par danske familier, der er blevet påvirket af ghettopakken og de store forandringer i området.

”Hvorfor stopper vi med at tro på de unge?”

Rowena Lee Jensen er socialrådgiver i Den Korte Snor, Københavns Kommune – en indsats med familierådgivning og kontaktperson.

Fortalt til Susan Paulsen
Foto: Lisbeth Holten

En meget kold septembraften stod vi så der – midt ude i Øresund – på en båd, der gyngede. Det blæste og regnede, og fiskene holdt sig væk. Drengen, som jeg havde arbejdet med, var også med i gruppen af unge, der var inviteret på tur med fiskekutteren. Unge, som ofte drøftes ved vores SSP-møder – og som af mange – politikere og medier – dømmes ude som fortabte. Hvorfor stopper vi med at tro på de unge? Der er altid en eller flere grunde til, at de unge agerer, som de gør – men er de fortabte? Nej.

Sammen stod drengen og jeg og kiggede ind mod lysene og silhuetten, der udgør København, langt væk i horisonten. Jeg vidste, at han var startet i et almindeligt skoletilbud efter at have gået i skoledagbehandling – en indsats for unge med særligt krævende behov.

Jeg spurgte, hvordan det gik, hvordan det var at gå i ”almindelig” skole igen? Han svarede: ”Det er fedt. Jeg tror på det”. Vi sagde ikke meget mere, men kiggede ud i det mørke vand.

Jeg ved, at meget er sket siden. Hans vej til et liv, som vi andre vurderer som et risikofrit liv, er måske lang endnu. Hans fortælling er ikke afsluttet. Men lige der – ude på Øresund – til duften af saltvand og med vind i håret, da vi delte et øjeblik og hans ord: ”Jeg tror på det”. Der valgte jeg at tro på ham. Og det vil jeg blive ved med. Når jeg møder nye unge med en tung bagage, som trods deres korte liv har tilbagelagt en kringlet vej. Der vil jeg gøre det samme. Jeg tror på dem. De har brug for voksne, der tror, når andre – de selv, familie, fagpersoner – har mistet troen. Jeg tror på det. Jeg tror på dig.

KONTAKT

Telefonerne er åbne man-fre kl. 9-14

SEKRETARIATET

Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B, 1253 København K
Tlf: 70 10 10 99
ds@socialraadgiverne.dk

REGION NORD

(dækker Region Nordjylland
og Region Midtjylland)
**Dansk Socialrådgiverforening
Region Nord**
Søren Frichs Vej 42 H, 1.th
8230 Åbyhøj
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Holstebro

Fredericiagade 27-29,
7500 Holstebro
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Aalborg

Hadsundvej 184 B
Postboks 764, 9000 Ålborg
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

REGION SYD

(dækker Region Syddanmark)
**Dansk Socialrådgiverforening
Region Syd**
Vesterballevej 3A, Snoghøj
7000 Fredericia
Tlf: 87 47 13 00
ds-syd@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Odense

Lumbyvej 11, opgang C, 2.th.
Postboks 249, 5100 Odense C
Tlf: 87 47 13 00

REGION ØST

(dækker Region Hovedstaden
og Region Sjælland)
**Dansk Socialrådgiverforening
Region Øst**
Kornerups Vænge 12, 2,
4000 Roskilde
Tlf: 33 38 62 22
ds-oest@socialraadgiverne.dk

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN (Jobformidling)

FTF-A (hovedkontor)
Snorregade 15, Boks 220
0900 København C
Tlf: 70 13 13 12

PENSIONS KASSEN

PKA
Administration
Tuborg Boulevard 3, 2900 Hellerup
Tlf: 39 45 45 40

For øvrige kontaktoplysninger
henvises til hjemmesiden
socialraadgiverne.dk
Se under "Om DS" eller under
"Medlemsgrupper".

KALENDER

Læs mere om arrangementerne på socialraadgiverne.dk/kalender

FEBRUAR

25. februar, Aalborg

Bostøtte og Botilbud for Voksne

Mød Faggruppen Bostøtte og Botilbud for Voksne. Den er landsdækkende og sætter fokus på vidensdeling og faglig sparring blandt socialrådgivere, der arbejder enten som udfører eller myndighed på Bostøtte- og Botilbudsområdet.

Fyraftensmøde kl. 16-18. Læs mere og tilmeld dig senest 18. februar på socialraadgiverne.dk/kalender

25. februar, Højbjerg

Seniorer: Moesgaard Museum

Seniorsektionen besøger Moesgaard Museum for at se særudstillingen "På vej mod katastrofen – Pompeji og Herkulanum".
Læs mere på socialraadgiverne.dk/seniorsektionen
Tilmelding senest 16. februar til Dorte Perra, diperra@post.cybercity.dk, telefon 51620029.

28. februar, København

Tortur- og traumebehandlere

Faggruppen holder temadag om juraen omkring økonomi og beskæftigelse med særligt henblik på faggruppens målgruppe v/ cand. jur. Susanne Wiederquist. Kl. 14 er der generalforsamling ifølge lovene. Frist for forslag til dagsorden er 14. februar.

Læs mere og tilmeld dig på socialraadgiverne.dk/kalender

MARTS

3. marts, København

Seniorer spiser frokost på Restaurant Karla.

4. marts, København

TR-møde for tillidsvalgte i Kriminalforsorgen.

5.-6. marts, Aarhus

Fagbevægelsens Socialrådgivere holder forårseminar om vinkler på den digitale velfærd og om samtalen som værktøj.

11. marts, Fredericia

Fællesmøde for TR i DS Region Syd.

13. marts, Skørping

Fagligt Udsyn 2020

Fagligt Udsyn er DS Region Nords Socialrådgiverdag, hvor vi i år har sammensat et program, som sætter fokus på forskellige aspekter, der påvirker socialrådgivernes arbejdsmiljø og arbejdsliv – og på, hvordan vi kan imødekomme og arbejde med disse.

Læs mere og tilmeld dig senest 28. februar på socialraadgiverne.dk/kalender

14. marts Odense

Solidaritetsarbejde i Nicaragua

Åbent medlemsmøde om Dansk Socialrådgiverforenings internationale solidaritetsarbejde. Oplægsholder er socialrådgiver John Koldegaard, der bor og arbejder i Nicaragua. Medlemsmødet markerer samtidig den internationale Social Work Day.

Læs mere og tilmeld dig senest 27. februar på socialraadgiverne.dk/kalender

18. marts, Odense

Børn, Unge og Familier

Faggruppen Børn, Unge og Familier holder temadag og generalforsamling. Oplæg om dokumentation i vores arbejde ved Helle Stæremose. Henriette Karlsen fortæller om bogen "Ama'r halshug", og næstformand Ditte Brøndum præsenterer udspil fra DS. Generalforsamlingen finder sted kl. 12.45.

Læs mere og tilmeld dig senest 1. marts på socialraadgiverne.dk/kalender

18. marts, Taastrup

18. marts, Fredericia
Kursusdag for nyvalgte TR-suppleanter.

19.-20. marts, Nyborg

Fagligt Selskab for Sundheds-socialrådgivere holder landsseminar 2020.

19.-20. marts, Middelfart

Handicapfaggruppen

Handicapkonference 2020 om socialrådgivning på det specialiserede område – hvordan udvikler og bruger vi vores specialviden? Hvordan bliver vi bedre til at have refleksion over egen praksis? Og hvordan finder vi de gode løsninger i hverdagen? Generalforsamlingen ifølge lovene 19. marts kl. 16.45 i Huset Middelfart.

Se hele programmet og tilmeld dig senest 16. februar på socialraadgiverne.dk/kalender

23.-24. marts, Fredericia

Faggruppen Døgninstitutioner og Opholdssteder holder faggruppekursus.

23.-24. marts, Korsør

Kvindekrisecentre

Faggruppen Kvindekrisecentre inviterer til seminar og generalforsamling – den holdes 23. marts under middagen.

Læs mere og tilmeld dig på socialraadgiverne.dk/kalender

21. april, Svendborg

Seniorsektionen

Seniorsektionen holder generalforsamling kl. 13 på Svendborg Vandrerhjem. Alle seniormedlemmer er velkomne. Efter generalforsamlingen serveres kaffe og kage.

Dagsorden ifølge vedtægterne, som kan findes på socialraadgiverne.dk/seniorsektionen

Vi udvikler professionelt og menneskeligt overskud i socialt arbejde

Supervisionshuset har samlet en gruppe erfarne og højt specialiserede supervisorer i København og Fredericia. De er klar til at hjælpe dig, dine kollegaer og din organisation med at skabe kvalitet og trivsel i dit arbejde med menneskelig udvikling og velfærd.

Vi superviserer enkeltpersoner og i grupper - både indenfor og på tværs af fag, og vores supervisorer møder dig med professionel indsigt og et godt overblik.

Ring til Jakob Hassing på **88 93 00 01**
eller læs mere på **supervisionshuset.dk**